

DOLENJSKI LIST

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OKRAJA NOVO MESTO

KONFERENCA MIRU

Ko to pišemo — v torek opoldne — odmevajo v dvorani Zvezne ljudske skupščine v Beogradu besede govornikov 25 držav; prejšnjim 24 se je v ponedeljek pridružila še kongoška vlada s predsednikom Cyrilom Adulo in podpredsednikom A. Gizego. Tudi peti dan beografske konference odmevajo v svet pomembne besede predstavnikov "konference miru", kakor je beografsko posvetovanje neblokovskih držav imenoval v svojem znamenitem govoru naš predsednik tovaris Tito. Ves svet je upri te dni oči v naše prestolno mesto. Ves svet posluša, kar te dni govorijo v Beogradu v angleškem, francoskem, arabskem, španskem, amharskem in srbohrvaškem jeziku. Tisk, radio, televizija in film sproti obveščajo stotinljunske množice ljudi na vseh kontinentih, kako potekajo plemeniti naporji, da bi ob 12. uri strnili vse miroljubne narode in sile sveta za zmago miru.

Dogaja se to, kar je dejal predsednik tovaris Tito ob otvoritvi konference:

Narod vsega sveta pričakujejo, da bo od tod slišati enodušen in odločen glas proti vsemu, kar one-mogoča mirno in ustvarjalno življenje na svetu...

Odmev beografske konference po svetu potrebuje, da so delovni ljudje vseh ras, barv, političnih preprljanj in ver pravilno razumeli zgodovinski pomen srečanja najvišjih predstavnikov 25 držav. Vsak izmed šefov držav in vlad, zastopanih na beografski konferenci, je dolej odločno in nedvoumno povedal:

Brez miru ni svobode! Kolonializem je osnovni vzrok vojn. Neodvisnost svobodnih afriških dežel je v veliki meri odvisna od popolne osvoboditve Afrike iz pod kolonialnega jarma. Kolonialne sile naj zapuste Afriko najkasneje do 31. decembra 1962! Predlagam reorganizacijo upravnega aparata OZN, ki je zastarel in neučinkovit. — Zavzemam se za popolno razorožitev v svetu, ki je blistveni pogoj

objavili obširne izvlečke iz njegovih izjav in jim dodačali svoje mnenje o izrednem pomenu predlogov in mnenj našega predsednika.

Ko je govoril o vprašanju razorožitve, je tovaris Tito ostro obsodil igro velesil okrog tega problema, ki stalno ogroža mir in črpa ogromna materialna sredstva. V besedah so vsi za razorožitev, v praks pa to drug dru-

nih sil na področju, kjer bodo one še nadalje imeli glavno odgovornost. Konkretno je predlagal ukrepe, ki naj omejijo tekmovanje v nadaljnju oboroževanju, in pot, ki naj nas privede iz slepe ulice. Ker so se znova začeli poskuši eksplozij je-drškega orožja, si je treba toliko bolj prizadevati, da se pogajanja za razorožitev obnovijo. Zdaj je odločilni tre-

ti, ne pa militarizirati Zah. Nemčijo, bi bil položaj zdaj mirnejši, nemški problem pa verjetno že rešen. Tako pa smo zdaj spet na robu nevarnega vojnega položaja. Zakaj? Predvsem zaradi kratkovidne in nerazumljive politike nekaterih sil, ki misijo — ne vem na kakšni osnovi — da bo oborožena militaristična Nemčija činitelj za evropsko varnost, je dejal tovaris Tito, ko je ocenjeval nemško vprašanje, in nato znova poučil, da je edina pot za rešitev v miroljubnem in konstruktivnem sodelovanju obeh Nemčij. Treba se je pogajati in odstranjevati vse, kar zaostruje berlinsko krizo.

Da je kolonializem svetovni problem, ki najbolj ogroža mir, je tovaris predsednik dokazal z vrsto pojmov v kolonijah povsod po svetu. Zavzel se je za dejansko odpravo kolonialnih razmer, za dejansko neodvisnost in resnično nacionalno svobodo, brez katere ne more biti miru na svetu. S tem vprašanjem pa je zdržal tudi odpravljanje razlik med gospodarsko slabo razvitim in visoko razvitim področji sveta. Predlagal je svetovno konferenco, na kateri bi proučili vse gospodarske probleme. Ideja aktivne miroljubne koeksistence, ki se je močno razširila po svetu, pri tem ni samo ena izmed osnov za sodelovanje med državami in narodi, temveč edina osnova v sedanjih razmerah, na kateri lahko gradimo naprej in razvijamo ustvarjalno sodelovanje. Leto tako je moč pričakovati postopno urejanje perečih sodobnih problemov.

"Govorim tudi kot žena in mati, ki se boji vojne, ki se boji, da bi njen sin padel v vojni, ali pa umri zaradi njenih posledic po dolgotrajnih mukah, kar bi bilo še huj... je v svojem govoru na konferenci dejala predsednica ceylonske vlade Sirimavo Bandaranaike.

... Ko smo ubrali neodvisno pot, ne da bi se priključili grupacijam držav v dveh nasprotujočih si taborih, in ko smo se uprli politiki razdelitve sveta in zavrnili vse, kar ta politika prinaša s seboj — smo izbrali težko pot. Pa vendar smo imeli moč, da ubremo to pot in na njej vztrajamo, pri čemer smo oznanjali in uveljavljali program miru in koeksistence, ki je dandanes na svetu široko znan in priznan, spričo njega pa smo lahko prispevali in stalno povečevali svoj prispevek k splošni stvari. V znamenju tega programa in naše pripravljenosti, da povečamo svoj prispevek, smo se danes tukaj zbrali, da bi vskladili naše moči, združili napore in pomagali svetu, katerega stalno pehajo na rob propada, da v tej dvanajstti urri spozna vso nevarnost, ki mu grozi, da mobilizira vse svoje ogromne moralne sile in energije za okrepitev miru na svetu in razširitev splošnega enakopravnega mednarodnega sodelovanja."

PREDSEDNIK TITO

gemu onemogočajo. »Morda je nastopal čas, da razmislimo tudi o možnosti skilcanja splošne svetovne konference o razorožitvi kot načinu, da se to vprašanje premakne z mrtve točke,« je predlagal tovaris Tito in opozoril na veliko odgovornost nuklear-

nutek za nujne ukrepe, da bi preprečili najhujše.

Ko je razpravljal o nemškem problemu, je tovaris predsednik dejal, da je ob stoje dveh Nemčij realno dejstvo, to je posledica vojne in 16-letnega povojnega razvoja. V Vzhodni Nemčiji so si izbrali družbeni razvoj socialistične smeri, Zahodno Nemčijo pa so obnovili z značilnim kapitalističnim družbenim sistemom, polnim ostankov fašističnih in maščevalnih pojmovanj. »Ce bi začeli takoj po drugi svetovni vojni dosledno demokratizira-

in drugod je po vseh cestah ure in ure odmeval prenos s sej konference v Beogradu. Na podeželju ni bilo zanimanje nič manjše kot v mestih. Ljudje so glasno komentirali govor tovarisa Titova in drugih državnikov. V nedeljo so zlasti žene in matere pripominjale:

»Ste slišali predsednico z otoka Ceylona? Kot diplomati in kot mati se je zavzela za otroke in družine... Marsikti so bili ganjeni spričo pogumnih besed te državnice. V Otočcu se v nedeljo zvečer ljudje ker niso hoteli raziti s se stankoma s predstavniki občinskega odbora SZDL, ko so razpravljali o porenu konferenci. V soboto zvečer so na Ratežu, v Gabrijah in Brusnicah okrog 10. ure že ugasnili luči, se vedno pa je iz vsake hiše donel radijski sprejemnik. Tako je bilo te dni, posebno pa v nedeljo v vseh naših krajih. Krog bazeonov v Dolenjskih, Smarjeških in Čateških Toplicah je bilo več tisoč ljudi, največja gneča pa je bila povsod krog tranzistorjev sprejemnikov.

»Se bosta sestala predsednica ZDA in SZ? Bodo sprožili predlage konference tudi na Generalni skupščini OZN?« Tačko in podobno se sprašujejo znanci in prijatelji. Povsod govore te dni samo o beografski konferenci. Celo otroci listajo po dnevnikih in tednikih in se kot v ugankah sprašujejo, če poznajo tega ali onega gosta — tujega državnika.

Ze od petka je Beograd v ospredju vseh naših pogovorov, zanimanj, želja in upov.

SKUPŠČINA ZGODOVINSKI SPOMENIK...

Ze zlepa ni noben politični dogodek tako zelo razgibal množic kot beografska konferenca. Na deset tisoč ljudi je v petek dopoldne stalo ali sedelo pred radijskimi in televizijskimi sprejemniki, ko je predsednik republike tovaris Tito pričrno pozdravil udeležence konference in orisal njen pomen v današnjem svetu. Ljudje so prikimavali in se pritrjevalno spogledovali, ko je predsednik Tito v pozdravnem govoru označil namen tega zgodovinskega srečanja državnikov izvenblokovskih dežel. »Ta se-

stanek naj bi po mojem mnenju pripeljal velesile do spoznanja, da usoda sveta ne more biti samo v njihovih rokah... Roke so same zaploskale kar med predsednikovim govorom, saj je govoril vsem nam in dragim gostom v Beogradu iz srca, odkrito in zaveto.

Ugled in spoštovanje, ki ga uživa nova Jugoslavija,

sta dobila v vseh govorih postov iz Azije, Afrike in Latinske Amerike novo priznanje. Prijetno smo bili

presenečeni nad zahvalami,

ki so jih našim narodom,

vodstvu in še posebej tovaris

Titu izrekli visoki

gostje, šefi držav in predstavniki izvenblokovskih dežel.

Znova smo občutili, kako resnično globoka sta lju-

bezen in hvaležnost teh

predstavnikov za ogromen

in nesebičen trud, ki ga je

naša država vsa medvojna

in povojna leta vlagala za

uresničitev ideje ustvarjal-

(Nadaljev. na 2. strani)

VРЕМЕ

OD 8. DO 17. SEPTEMBRA

Okrog 8. septembra padavine z ohladitvijo, nato 3 do 4 dni lepo vreme; nekako od 13. septembra da je zopet nestalno vreme s pogostimi padavinami in hladneje.

Dr. V. M.

V osprediju jesenska setev

Zapiski s sej občinskih odborov SZDL v Brežicah in Črnomilju

V zadnjih dneh sta bili dve seji občinskih odborov SZDL – v četrtek v Brežicah in v ponedeljek v Črnomilju. Na obeh sta bili glavni točki dnevnega reda kmetijstvo in organizacijska vprašanja.

V brežički občini sta se obe KZ organizacijsko sicer bolje pripravili na jesensko setev kot prejšnja leta. Vse do te seje pa je bila akcija političnih sil na vasi prešibka. Zato je občinski odbor sklenil, da bo takoj organiziral s pomočjo krajevnih organizacij sestanke kmetov, pojasnila v zvezi s

kooperacijo v tej akciji pa bodo dajali predstavniki področnih uprav KZ. V tej akciji se bo moral poznati tudi vpliv velikega števila novih kmetijskih tehnikov. Na seji so ugotovili precejšnje napake pri odkupu in nadaljnjem prodajanju kmetijskih pridelkov, posebno sadja.

V Črnomilju so na seji v ponedeljek ugotovili, da so sicer za izpolnitev letošnjega plana setve pšenice v kooperaciji vsi pogoji, ni pa bilo povedano, koliko je že storjenega za to. Že izvršni sestanki s kmetovalci so pokazali pripravljenost za

sodelovanje, žal pa so bili vse premalo obiskani. Med ljudmi se je posebno obžetvi s kombajni rodila vrsta dobrih predlogov. Tako so predlagali ponekod sami, da bi sosedje posejali pšenice na skupnih površinah, kar bi olajšalo in tudi pocenilo dela.

Razprava o tržnih razmerah, cenah, kvaliteti in količini odkupljenih kmetijskih pridelkov je pokazala, da bodo morale organizacije SZDL in zbori volivev močnejše povzdigniti svoj glas proti anomalijam, ki se pojavljajo. Konkretnih primerov je bilo povedanih toliko, da bi samo o njih lahko vse pristojne inšpekcije dolgo razpravljale. Domenili so se, da bodo te zadeve bolj odkrito postavljal pred ljudi, ki so načelob prizadeti.

Mg.

Jože Vidmar iz Lukovka: s kooperacijo 5200 kg pšenice!

Letošnja poletna žetev je za nami. Kombajni, ki marsikje tokrat niso žili prvič, so v nekaj dneh spraznili polja pšenice in drugih žit. Razveseljivo je, da so v nekaterih občinah stroji kmetijskih zadrug in zadružnih posestev pomagali pospraviti pridelek tudi pri zasebnih kmetih – nekooperantih.

Kmetijska zadruga v Trebnjem se lahko povaha na nekaterimi izrednimi rezultati, ki so jih pri žetvi dosegli njeni pogodbni proizvajalci. Že razlika med povprečjem prideka, ki so ga dosegli pogodb-

niki, in povprečnim hektarskim donosom samostojnih proizvajalcev potrjuje velikansko prednost pogodbene proizvodnje, saj je znašal pridelek pogodbnikov okrog 32 mte na hektar, povprečen donos samostojnih pridelovalcev pa le 15 mte. Kooperanti so razen tega dosegli nekaj izvrstnih rekordov. Jože Vidmar iz Lukovka je na hektaru zemljišča pridelal kar 52,08 mte, česar ni spričo neugodnega vremena nihče pričakoval. Tak pridelek mu je dala italijanska pšenica San Pastore. Res je, da je izredno gnojil.

Ti uspehi kmečkih pridelovalcev pa bi bili lahko še večji. Mnogokje so žita polegla in niso mogla dati pričakovanega prideka. Povprečje bi se lahko še povečalo, če bi pogodbeni upoštevali vse agrotehnične ukrepe. Dosežek nekaterih pogodbnih proizvajalcev, ki so načela napredne kmetijske proizvodnje zanemarjali, je namreč kar dvakrat manjši od povprečnega prideka dobrih kooperantov.

V gospodarskem letu 1961-62 bo pogodbena proizvodnja trebanjske kmetijske zadruge zajela okrog 400 hektarov zemljišč. Na prvem mestu so žita,

predvsem pa domače in italijanske sorte pšenice. Razen že znanih in preizkušenih italijanskih pšeničnih vrst (San Pastore), bodo to jesen zasejali nekaj hektarov tudi s francosko pšenico Étoile de Choisy, ki da neprimerno manj slame kot nekatera domača in tuja žita. Seme na sicer še nimajo, upajo pa, da bo dala tudi francoska pšenica na trebanjskih tleh zadovoljiv pridelek.

Po zadružnih načrtih bodo pogodbeni pridelovalci letos poskusili še s setvijo ječmena „trias“, za katerega pravijo, da bi dobro uspeval v hribovskih predelih. Za to vrsto ječmena so odmerili okrog 50 hektarjev površin.

Posebno skrb bodo posvetili pridelovanju zgodnjega semenskega krompirja, ki dozori že proti koncu julija. Manjši nasadi „cvetnika“, ki je nastal s križanjem nekaterih

slovenskih vrst krompirja, so že v prejšnjih letih dali več kot zadovoljiv pridelek. Po podatkih nekaterih strokovnjakov, ki so ocenjevali donos in možnosti za uspešno rast tega semenskega krompirja, ima zemlja trebanjske komune izredno dobre pogoje za nadpovprečen pridelek in kakovost „cvetnika“. Nekateri celo trdijo, da je že letos ta slovenski križanec v trebanjskem območju najbolje uspel. Trebanjska kmetijska zadruga pa ga bo postopoma uvajala v redno kmetijsko proizvodnjo. Letos sposmeli so ga pridelati na 18 hektarih, drugo leto pa ga

bodo posadili že na okrog 100 ha in ta pridelek bo popolnoma zadostoval za potrebe celotnega okraja. Prav dobra krompiršča bodo imeli v Velikem Gabru, na Pristavici, v Blešu, Zagorici, Dobravici, Veličkem Dolah in drugod. Pričakujejo, da bo drugo leto pridelek tolikšen, da bodo semenski krompir izvozili še na druga področja naše in sosednjih republik.

Taki načrti trebanjske gospodarske kmetijske enote naj bodo spodbudila ostalim zadrugam, ki se morata še niso odločila za specializirano proizvodnjo dočlenih pridelkov.

Trebnje: žita in semenski krompir

Občni zbor OSS bo 28. septembra

Okrajnemu sindikalnemu svetu Novo mesto bo po dveh letih potekel mandat, zato bo 28. septembra na občnem zboru dal obracun s svojem delu. Ta bo dokaj bogat, saj je sindikat prav na načem področju v mnih dve letih zelo aktivno nastopal in pospeševal razvoj družbenih odnosov v proizvodnji. Vsi delegati bodo dobili gradivo že 18 dni pred občnim zborom. Da bi bila razprava kar najbolj plodna, je okrajni sindikalni svet po vseh občinah priredil razgovore z delegati. Ten razgovorov se je udeležil po 1 član predsedstva OSS.

Nadaljev. s 1. strani)

negaj miroljubnega sožitja.

Bilo je po otvoritvenem

govoru tovariša Tita, ko je

znowa zavralo:

„Poglej, kako odločno govor! Kako vsestransko opisuje svetovni položaj! Kako mu pritrjujejo!...“

Se in se so poslušalci med sabo šepetajo komentirali nastope govornikov, po končanih oddajah pa debate kar ni hoteli biti konec. Vsak je hotel kaj pričomniti, kaj vprašati ali dodati. Pozno v noč so se v petek, soboto in nedeljo vrstili v mestih in vseh pomembnih občinah srečanje državnikov. Povsod je bilo čutiti ponos in zadovoljstvo ljudi, da je tako pomembna konferenca v naši domovini. Eden izmed načudenih televizijskih gledalcev v novomeški karavani je v nedeljo zvečer dejal:

„Naša skupščina v Beogradu zasluži, da bi postala zgodovinski spomenik. Ce bi jo takoj po tej konferenci spremenili v muzej, bi imela vedno dovolj obiskov...“

Spomenik na Ilovici gori

V nedeljo dopoldne bodo na Ilovici gori v občini Grosuplje odkrili lep spomenik in preurejeno partizansko groblje padlim borcem na tem področju. Tu bo v nedeljo po slovesnosti tudi veliko partizansko srečanje. Že v soboto popoldne bodo pri Križah nad vasjo Lučje odkrili spominski kamen, pri lovske koči nad Lučami pa bo nato srečanje starih borcev.

Prvo sejo šefov držav in vlad izvenblokovskih dežel je vodil v petek dopoldne predsednik FLRJ, tovariš Josip Broz-Tito

ZA KRAJEVNI PRAZNIK
TOPLO ČESTITA

OBRTNO GRADBENO
PODGETJE

»Remon'«

STRAŽA

Tedenski natranjepalitični pregled

Konferenca nevezanih držav v Beogradu, v katero so uprte oči vsega sveta, je zasedla vse druga dogajanja v naši državi. Življenje teče seveda vseeno naprej. Kakor kaže zanimanje ljudi za dogodek v Beogradu, dobiva življenje celo še več poleta, kajti v zavesti vsakogar je spoznanje, da s konferenco še mogočneje vstaja ogromna moralna sila, ki postaja vesel človeštva. Ker pa bo govoril o konferenci nevezanih držav zunanjepolitični komentar, se bomo mi zadržali pri nekaterih dogodkih in problemih notranjepolitičnega življenja.

Takov potem, ko so v Zvezni ljudski skupščini izvolili Komisijo za ustavna vprašanja, ki ji predseduje Edvard Kardelj, je bil njen prvi sestanek. Na njem so ustanovili pet podkomisij, ki bodo pretresale osnovna načela in probleme z naslednjimi področji: politični sistem, pravice državljanov, družbeno-gospodarski odnosi, komunalni sistem in mednarodni odnosi. Podkomisije so seveda le oblike dela, ki ga opravlja Komisija za ustavna vprašanja. Le-ta bo, ko bo prejela od podkomisij predloge, povedala svoje mnenje in utrdila končno besedilo tez in sistematiko ustave. Ko bo formulirala definitivno besedilo ustavnih tez, jih bo bržas v začetku decembra dala v pretes Zvezni ljudski skupščini. Decembra in januarja bodo dane teze tudi v javno razpravo. Predvidoma bo Zvezni ljudski skupščina konec februarja 1962 sprejela novo ustavo, tako da bodo aprila lahko že volitve v novo ljudsko skupščino.

Ko se je konstruiral odbor podsekejice za papirino in celulozno industrijo pri Zbornici za industrijo, rudarstvo, gradbeništvo in promet LRS, so predstavniki opozorili na vrsto problemov svoje stroke. Celulozni les na primer je samo za 100 din dražji od jamskega. To ni v skladu s stroški, ki so potrebni za proizvodnjo celulozne lesa. Zato proizvajalci opuščajo čiščenje lesa in ga ne pripravljajo za prodajo tovarnam panirja in celuloze, pač pa ga prodajajo neobdelana-

nega rudnikom; ti uporabljajo zdaj za opornike najboljši celulozni les. Posledica je pomanjkanje celuloznega lesa, kar resno ogroža proizvodnjo v papirnicah.

Ljudski skupščini LRS bo kmalu predložen v razpravo predlog resolucije o vlogi komun in stanovanjskih skupnosti pri varstvu otrok. V predlogu resolucije je poučljena družbena skrb za otroke – ustanavljanje in organiziranje omrežja ustanov za otroško varstvo. Predlog vsebuje tudi temeljna načela otroškega varstva, nadalje vlogo, ki jo imajo starši, stanovanjske skupnosti in komune pri razvijanju pomoči družini pri varstvu otrok, naloge gospodarskih organizacij ter vlogo in naloge strankovnih služb pri otroškem varstvu. V poseb-

KONEC FEBRUARJA NOVA USTAVA

nem poglavju predloga resolucije so navedene tudi oblike in načini ustanavljanja in finansiranja otroškega varstva.

Narodna banka FLRJ je dala komunalnim bankam na razpolago kredit v znesku 14 milijard 496 milijonov din za obratna sredstva industrije in trgovine. Komunalne banke v Sloveniji, in sicer v Novem mestu, Šoštanju, Tržiču, Vidmu-Krškem, Ljuti, Trbovljah, Slovenjem Gradeu, Ptuju, Kranju, Mariboru, Lendavi, Ljubljani in Kočevju so dobitile 3 milijarde 815 din kredita.

Pred kratkim je Komite za zunanjeto trgovino – o tem smo poročali v enem prejšnjih komentarjev – odobril iz avansa za uvoz kontingentiranega blaga v prihodnjem letu 8 milijard deviznih din za uvoz industrijskega blaga za široko potrošnjo. Hkrati je bil napovedan nov način uvoza tega blaga v obliku ponudbenih licitacij in zbiranja ponudb na domačih sejmih ali pa tudi izven njih. Posebne komisije bodo iz-

brale najugodnejše ponudbe in dale na razpolago potrebna devizna sredstva. Namen novega načina uvoza tega blaga je, da bi bila potovanja v lajnamen v tujino manj pogosta. Pri zbiranju ponudb bodo komisije upoštevale ne le ugodnejše pogoje, temveč tudi dobro servisno službo in preskrbo z rezervnimi deli. V določenih primerih bodo dale prednost tistim ponudbam, ki bodo omogočale na podlagi kooperacije z domačo industrij prihranek deviz in večje količine blaga za trg.

V nedeljo so na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani zaključili VII. mednarodni sejem vin, žganij pijač in sadnih sokov. Do zaključka prireditve je sejem obiskalo 84.000 obiskovalcev. Veliko zanimanje je bilo tudi za razstavljeni opremo. Po podatkih razstavljevcev znaša vrednost sklenjenih in opravljenih kupčij 1 milijard 855 milijonov din. Sejem je obiskalo tudi sekretar Zveznega izvršnega sveta za kmetijstvo in gozdarstvo dr. Slavko Komar, ki je med drugim izjavil, da bo treba to vrsto sejma še naprej razvijati in krepiti in da bodo morali državni organi temu sejmu glede na njegovo mednarodno afirmacijo nuditi vso podporo. Med razstavljevci si je priborilo eno zlato kolajno tudi Vino Brežice.

Letos bo obiskalo taje države okoli 200.000 Jugoslovanov. V prvih šestih mesecih je odpotovalo v tujino nad 118.000 naših državljanov ali skoraj 40.000 več kot v istem obdobju lani. Največ je Jugoslovanov, ki potujejo v tujino posamično. Do konca letosnjega junija je potovalo v druge dežele 90.000 ljudi posamično in 24.000 ljudi kolektivno.

Te dni je bil posebnost v Ljubljani mladinski knjižni sejem. Učence in dijaki lahko prodajo stare šolske knjige in si nabavijo nove. Založniška podjetja prodajajo na sejmu vse nove šolske knjige. Klub mladih predvaja med sejmom izbrane kratkometražne poučne filme. Ne bi bilo slabno, če bi to zamisel prenesli tudi v Nova mesto.

POTROŠNIK PA UPA IN ČAKA...

»9. avgusta ob 10. uri na Bizejškem.

Pri tehtnici stoji tovorjanek. Zavidam volom, ki so vpreženi v voz in imajo na vratu telege. Z Belim stvovi je nekje sredi vrste. Oba dobiva na ušesa številke: 483 jaz, zanj ne vem. Nekaj telet in svinj je še pred nama. Nakupovalec v beli halji se približa. Zdaj bova na tehtnico stopila mldva. Z Belim tehtava 1387 kg. Za mesarijo, — pravi nekdo od Kmetijske zadruge na Bizejškem. — Kar v zadružni hlev z njima, — meni nakupovalec, in že se morava ločiti od gospodarja... Tako je: garaš, gnojš polja, nazadnje pa se te kmet naveliča in pošlje pod nož. Dobro je, da naju je gospodar Ivan Mihelin iz Nove vasi pošteno nakrmil in napojil.

Nekaj ur kasneje že drimo z Bizejškega. Tovornjak je natlačen. Ne čutim več kosti. Vsi voli stegujejo jezike. Radi bi vode. No, pa nas le pripeljejo v Novo mesto. Ampak tu se začne surovost. — Ovili so nam vrvci okrog rogov. Odgnali so me prvega. Jutri bom na vrsti. Ob šestih me bodo že kupovali ljudje. — »Koliko ste starci, stric Sivec?«

— Pet ali šest let. Ne spominjam se več.

— Joj, jaz pa imam komaj osem tednov. Nekaj dni že čakam, da me bodo... Doma sem iz Bršlina. Komaj sem dobila me Liska, me je gospodar Franc Kunčič že prodal. Se nič ne vem o svetu, muu-u-u-u, pa se moram posloviti. In samo 72 kilogramov imam!«

— Po čem so te plačali, Liska?

— Novomeška zadruga je dala mojemu gospodarju za kilogram mojega mesa 182 dinarjev, kmetijska zadruga pa me je nato mesarskemu podjetju v Kandiji prodala kar po 240 dinarjev kilogram! Pri tem je zadruga zaslužila 58 dinarjev pri kilogramu, pa ni imela z mano nobenega dela ne skrbi... Ljudje pravijo te razlike marža... Po čem nas bodo kupovali potrošniki v mesariji, stric?

— Sam vrag vedi. Meni se upira iti pod nož. Najraje

bi pobegnil. Če le pomislim, kako me bodo ljudje preklinali, ko bodo na krožnih rezali moje meso! Ceprav bo mehko in dobro, se jim bo upiralo jesti.«

— Kaj? Vi ste veliko na boljšem! Kar poglejte, kaj bo z mano: tudj mene bodo

Nu fronti vola Sivca in teličke Liske

ljudje pojedli v zrezkih, a če bodo pomislili, da velja kilogram mojega mesa kar 460 din, se jim bo zataknilo v grlu. Nočem, da bi me potrošniki po smrti preklinali, muuuuu-u-u-u!«

— Seveda, prav imaš. Ko ne bi bila tako visoka marža, bi nas mesartja prodala znatno cenejše. Toda,

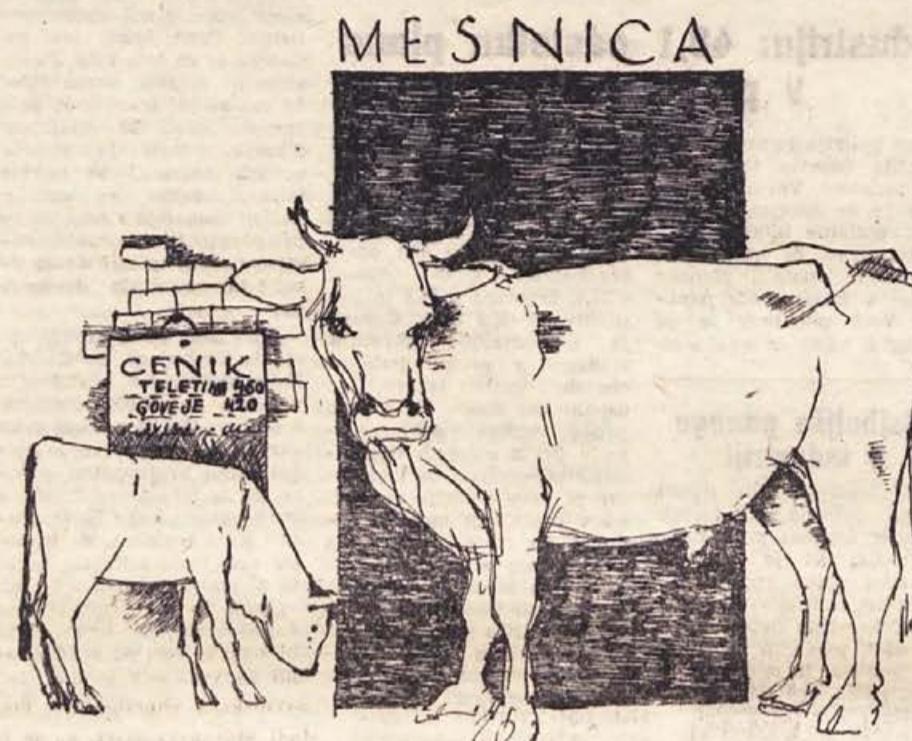
● Dva obiska - dva odgovora

Ko smo obiskali Sivca in Lisko ter zapisali njun pogovor, smo se zamisli. Nedvomno imata prav, smo sklepali. Le nekaj se nam ni zdelo dovolj razumljivo:

Seveda so precejšnje razlike v cenah oziroma v visoti in nizki marži. Menimo, da bi morale biti nekateri zadruge (na primer novomeška) pri odrejanju marže veliko bolj prožne, kakor so kmetijska zadruga na Bizejškem in obe kmetijski proizvajalni entoti v Beli krajini, ki jim dohodek pri odkupu živine ne pomeni glavnega vira dohodkov. Manjša marža bi spodbujala proizvajalca, cene mesa in mesnih izdelkov bi se znižale in potrošnik bi ceneje kupoval meso. Še vedno smo proti neposrednemu odkupu živine, želeli pa bi, da bi bil na določenem sejmišču aktiven tudi predstavnik zadruge, ki bi nam pomagal izbirati živali, ne pa si samo zapisoval težo, odkupno ceno in maržo.

● V upravi zadruge so povedali:

— Po posebnem dogovoru dobavljamo novomeški Mesariji živino in prasiče in plačamo za kg žive teže

č... Kdaj, misliš, bodo prišli po naju, Liska?«

Drugi dan je bilo sojeno obema; ne zato, ker sta obupovala ob razlikah v cenah, pač pa zato, ker so novomeške gospodinje že ob šestih prihajale po govedino in teletino. Ljudem pa je treba ustreži.

isto vsoto, ne glede na to, koliko plača zadruga proizvajalcu. In kako utemeljujemo tako visoko maržo? Imamo vrsto ljudi, ki usmerjajo zadružno dejavnost in jih je treba plačati. Novi gospodarski instrumenti namrekujejo, da sami ustvarjamo skладe, ki jih bomo porabili za izpopolnitve strojnega parka, ureditev zadružnih prostorov in podobno. Predvsem bomo moral napraviti še marsikaj, preden bomo zadovoljivo rešilj vprašanje povečane kmetijske proizvodnje. Zato je nujno, da pripravimo čim več sredstev in ustvarjamo skладe. Zlasti moramo dobro izpolniti letni plan.

Glede cenejše prodaje mesa in mesnih izdelkov menimo, da marža oziroma razlika med ceno, s katero odkupujejo živino od kmetijskih proizvajalcev, in ceno, po kateri živino nabavljajo Mesariji, ne bi smela vplivati na prodajno ceno mesa. Po zakonu smemo zaslužiti 20 odstotkov, vendar tega ne izvajamo in smo določili, da pri prodaji telet Mesariji poberemo le 16 odstotkov od prodajne cene proizvajalca oziroma nam plača zadruga 16 odstotkov pri kilogramu več, pri prodaji odraslega goveda pa vzamemo le 5 odstotkov. V skrajnem primeru bi marža tudi zmanjšali.«

● In kaj pravi Mesarija?

— Odkupne postaje našega mesarskega podjetja so dobro izbrane. Z zadrugami smo se dogovorili, da preskrbijo živino in zagotovijo dober odkup. Proizvajalec lahko računa, da bo na določeni dan lahko vse prodal, mesarija pa ima vsak dan sveže meso.

Z A B E L E Z E N O

V predzadnji številki »Dolenjskega lista« sem bral članek: »Koliko bo zaslужila Ivanka iz zadruge?« V njem pisec nadrobno razčlenjuje sistem nagrajevanja po ekonomskih enotah v brežiški kmetijski zadruzi. Sistem razdeljevanja osebnih dohodkov je vsekakor spodbuden, vendar me ob tem nekaj moti. Ne gre samo za brežiško zadrugo. Pojav je širšega značaja. Praksa domala v vseh zadruugah pa tudi v industrijskih delovnih kolektivih je, da pri merilih za nagrajevanje uporablja raznacenje in točkovanja. To me je zgodlo tudi pri branju članka iz brežiške zadruge. Iz

sestavka jasno zveni, da je ocenjena Ivanka, ne pa delovno mesto, ki ga opravlja Ivanka. To pa je zgrešeno. Vsako ocenjevanje človeka na delovnem mestu je subjektivno! Ce že ne gre drugače, potem ocenimo delovno mesto kot tako, ne glede na človeka, ki na tem delovnem mestu sedi. Sistem točkovanja in ocenjevanja bi pravzaprav moral iztrebiti že minuli tarifni pravilnik. Namesto tega pa so se, tako vsaj kaže, ponekod še močnejše vkorinili. Razdeljevanje osebnih dohodkov bo povsem nepristransko le tedaj, ko bo delavec ali uslužbenec res nagrajen za dejanko opravljenega dela, brez raznih subjektivnih ocenjevanj. Pri takih ocenjevanjih pride v delovnih kolektivih naprej do razprtij, ki lahko, če jih precej ne odpravimo, povzroči gospodarski organizaciji precejšnjo škodo. Zato bodimo previdni in se izogibajmo subjektivnih meril pri razdeljevanju osebnih dohodkov in izdelavi pravilnikov o delitvi dohodka.

L. K.

nika, ki mu ni vseeno, kako se bosta odločila. Mesarsko podjetje v Kandiji si prizadeva, kolikor se da ugotiti potrošniku, in pravilno razume njegove želje. Zadruga ne popusti, ker meni, da je že dovolj popustila pri marži.

Igra med dvema ognjem se nadaljuje. Potrošnik pa čaka in želi, da bi zadruga in mesarija le našla skupen jezik ter stopila preden in mu povedala, da bo odslej lahko za isti denar dobil več meso in cene.

Upamo, da bo do sporazuma le prišlo in ne bi radi zapisali: dokler tako, tovariši? Kaži res ne vidite potrošnika?

In kaj menijo na okrajni kmetijsko-gozdarski zbornici?

— Kmetijske organizacije so letos v dokaj težkem položaju pri ustvarjanju skladov in dohodkov, njihovi proizvodni plani pa predvidevajo zelo različno nabiranje sredstev, in sicer od 10 do 15 odstotkov. Skladno s tem bi morali biti urejeni blagovni odnosi med proizvajalci, KZ in potrošniki. Nerazumljivo je, zakaj je »šla tako gor« novomeška zadruga, predvsem pa, zakaj je tako visoka marža pri prodaji telet, saj je njihova prodajna cena kar za 30 odstotkov večja od odkupne. S takim stališčem te kmetijske organizacije se okrajna kmetijsko-gozdarska zbornica ne strinja, saj to nedvomno slabo vpliva na proizvajalca in na potrošnika.

Ne moremo razumeti tudi, zakaj »Mesarija v Novem mestu ne zniža prodajne cene mesa oziroma zakaj je ne prilagodi odkupni ceni. Cena govejega mesa — 420 dinarjev za kilogram — ki ga prodaja to podjetje je še iz časov, ko so odkupovali klavno živino po 220 do 240 dinarjev kilogram žive teže.

Iz tega je razvidno, da nekatere gospodarske organizacije premalo upoštevajo potrošnika. Prav kmetijske organizacije in obrati živilske industrije pa bi bili dolžni ta vprašanja čimprej urediti.

Rudarji na polletni sindikalni konferenci

V nedeljo, 27. avgusta, so imeli člani sindikalne podružnice rudnika Krmelj polletno konferenco, kjer so pregledali dosedanje delo ter moznosti za nadaljnji razvoj kraja.

Na konferenci je sodelovalo okoli 200 članov. Ugotovili so, da je bil polletni plan izpolnjen le s 9%. Vzrok za to je predvsem tržišče, ki je nasileno s premogom. Zaradi tega so člani kolektiva predlagali, naj bi se razširila strojna delavnica, kjer bi zaposlili delavce, katerim sam rudnik ne bo mogel dajati zasluzka.

Da bi se to uresničilo, je potrebno posredovanje družbenih organov; rudarji so naredili, kolikor so mogli, vendar brez posredovanja višjih forumov ne bodo mogli dobiti rezultat.

V splošnem je bila konferenca živahnja in je bila važna zaključke za bodoči delo sindikalne organizacije ter obenem za bodoči razvoj naših dolin.

Nedeljska konferenca je jasno pokazala, da postajajo kmetijski rudarji ne samo proizvajalci, temveč tudi upravljavci, ki imajo resno skrb za svojo bodočnost in bodočnost vsega kraja.

Alojz Kostrevc

Uspehi kmetijske zadruge v Sevnici razveseljivo naraščajo

V kmetijski zadrugi v Sevnici so zlasti zadovoljni z dobro letino hmelja. Hekatarski donos je 1600 kg, ponekod pa 2000 kg. Letos so imeli zasajenega 20 hektarov hmelja.

Z lastno vzrejo živine ter pravilno sestavo obrokov krme so dosegli največjo povprečje molznosti krav v okraju — 3500 litrov na leto. Pred kratkim so obnovili hlevne na Impolje, v Sevnici pa bodo razširili hlev za 78 krav.

PREBIVALSTVU
STRAŽE PRISRČNO
CESTITAMO ZA
KRAJEVNI PRAZNIK
13. SEPTEMBER IN
ZELIMO, DA BI Z
NEZMANJŠANIM
POLETOM SKRBELI ZA
NADALJNJI NAPREDEK
KRAJA!

AVTOPROMET – TUZEMSKA ŠPEDICIJA

GORJANCI

Novo mesto - Straža

Popolno ustvarjalno svobodo jamči samo socialistična družba

Slavnostnega zaključka prvih del mednarodnega simpozija kiparjev FORMA VIVA se je v petek, 1. septembra popoldne udeležilo razen več sto domačov tudi veliko število gostov iz Ljubljane, Kopra, Pirana, Novega mesta, Vidma-Krškega, Brežic in drugih krajev. Med njimi so bili tudi Boris Kocijančič, predsednik sveta za kulturo in član izvršnega sveta LS LRS, sekretar sveta za kulturo književnik Beno Zupančič, sekretar OK ZKS Franc Pirkovič, predsednik ObLO Piran in Videm-Krško Davorin Ferligo ter Stane Nunčič, člani mednarodne žirije in predstavniki simpozija evropskih kiparjev iz Kirchheim (Zah. Nemčija) in St. Margaretena (Avstrija), številni likovni umetniki, oblastveni in politični predstavniki. Prostrani grajski vrt, kjer bo poslej stalna galerija stvaritev udeležencev simpozija, je bil okrašen z zastavami držav, iz katerih se je letošnjega simpozija v Kostanjevici in Piranu udeležilo 20 umetnikov. Kostanjevica je bila okrašena s cvetjem in z zastavami; slavlje ob otvoritvi kiparske razstave je bilo pomembna kulturna manifestacija plemenite ideje v mednarodnem sodelovanju kiparjev in bratskem povozovanju umetnikov iz 12 evropskih, azijskih in ameriških dežel.

Tako, lahko bi rekli mednarodno prijateljsko vzdušje, kot je isti dan dopoldne na konferenci neblokovskih držav v Beogradu doseglo svoj zgodovinski vrh in vzbudilo upanje vsega na prednega sveta, je združevalo v petek pozno popoldne tudi zbrano množico na vrtu kostanjeviškega gradu. V imenu upravnega odbora simpozija FORMA VIVA – ŽIVA OBLIKA je zbrane umetnike, goste in domačne pozdravila inž. Vilma Pirkovič, podpredsednica OLO Novo mesto. Takoj po pozdravnih besedah je dejala, da smo se že lani dobro zavedali, da bo uresničitev mednarodnega simpozija težka in odgovorna naloga...

– Nove ideje in principi, spremenjen način dela v naravi in raznoliko sestavljeni skupini, vse to je na eni strani navdušilo stvarne umetnike in ljubitelje umetnosti, na drugi strani pa vzbujalo pri posameznikih nezaupanje in odpornost do takih novih, tvegarin oblik dela. To je logičen pojav, ki spremaja začetke kiparskih simpozijev povsod po svetu. Vse, kar je novo, se vedno prebija težavo. Toda če je v svojem bistvu napredno, kvalitetno in plemenito, če doprinaša nov pristopev k formiranju boljšega, notranje bogatejšega in plemenitejšega človeka, potem to novo klub vsem oviram tudi zmag... – je med drugim povedala tovarišica Pirkovičeva. Opisala je priprave za simpozij v Jugoslaviji, kjer je ideja „Forma viva“, takoj našla plodna tla. Prav socialistična družba je do kraja razumeala pomen takih srečanj umetnikov in njeni predstavniki organizirali so prevzel celotno izvedbo naše. Prav tu, na naših tleh, je plemenita ideja mednarodnih simpozijev kiparjev lahko zaživela v sproščenem nekomercializiranem popolnoma svobodnem okolju. Zahvalila se je izvršnemu svetu LRS, svetu za kulturo in sicer za pospeševanje kulturnih dejavnosti, OLO Koper in Novo mesto ter ObLO v Piranu in Videm-Kršku. Moderni galeriji v Ljubljani in drugim, ki so pomagali, da je prvi simpozij v Kostanjevici in Portorožu tako lepo uspel.

Tovarišica Pirkovičeva se je nato v imenu simpozijevskega vodstva toplo zahvalila umetnikom za ustvarjena dela, prav posebej pa se za plemenito delo: vsi umetniki so nesobicno odstropili vse na simpoziju nastale skulpture stalni galeriji na prostem, ki je s petkovim slavnostjo dobila svoje prve temelje. Umetnikom je nata razdelila diplome, množica pa je

Dopolnilo k razpisu Kajuhovih nagrad

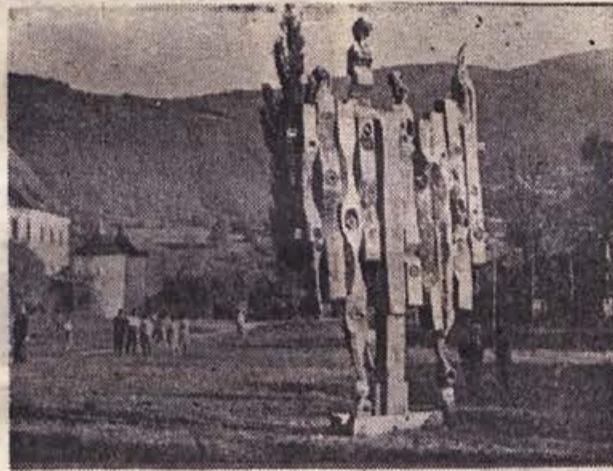
Ker si nekateri niso na jasnom, kako poteka razpis „Kajuhovih nagrad“, sporočamo: Kulturno-pravstveni in zgodovinski zavod „Borec“ razpisuje v začetku vsakega leta natečaj za Kajuhove nagrade. Rok letošnjega razpisa, ki je bil objavljen na začetku leta v časopisih, poteče 21. XII. 1961. Letos je bilo razpisanih 5 nagrad; 1 prva nagrada (po 400.000 din.), 2 druge (po 300.000 din.) in 2 tretje (po 200.000 din.).

Za razpis pridejo v poštev leposlovna dela (pesmi, romanji, novele itd.), memoarska in zgodovinska dela s tematiko narodnoosvobodilne vojne. Novost letošnjega razpisa je v tem, da smo razširili razpis tudi na glasbo in na dela iz likovne umetnosti s tematiko NOB. Dela pošljite na naslov: Zavod „Borec“ v Ljubljani, Titova c. 17.

kiparje, katerim so se med slovensko zadržali tudi kiparji iz Portoroža, ponovno navdušeno pozdravila.

Pozdravne besede so nato ponovili v francoščini, v imenu kiparjev pa se je za pozdrav, gospoljubje in tovarištvo prisrčno zahvalili v angleškem jeziku indijski kipar Shanko Chauduri, ki je »ned drugim dejal:

»Od poštarja in gostilničarja pa do ljudi na polju, vsi so nas tu tako prijazno

Kompozicija Japonca Eisaka Tanake v kostanjeviški galeriji letošnjega mednarodnega simpozija kiparjev

sprejeli in bili z nami dobiti, da smo resnično pozabili, da smo pravzaprav daže od doma, da smo tujci...« Poudaril je, da bodo čudovite izkušnje skupinskega kiparskega dela ostale udeležencem simpozija nepozabno doživetje.

Nato je spregovoril v italijanski g. Appolonio, sekretar umetniškega Biennale iz Benetk. Ocenil je na simpoziju nastala dela kot dragocen pristopek sodobne kiparske umetnosti in posebej pojavljali pomembno zamenjel o novi galeriji kipov na prostem v Seči pri Portorožu v Kostanjevici. Podrobnejše je opisal glavne značilnosti umetnika Japonca Eisaka Tanake, Izraelca Kosso Eloula, Petra Hadži Boškova, Švicarja Silvia Mattibilia, Petra Černeta, Kanadčana Roberta Roussila, Indijske Shanka Chauduri in Francoza Jeanja Toureta, pri čemer je poudaril za vse umetnike znacilno skupno potrebo: ustvarjati so zelo svobodno, kvalitetno bolje od del, ki nastajajo v ateljejih, vsi pa so tudi seveda vsaki po svoje. Iz-

razili najbolj možne poetične rešitve s kar največjim upoštevanjem značilnosti materiala, s katerim so delali. Ko je ocenil uspeh simpozija, je gost iz Benetk ponovno zaželet, naj bi nova galerija zbirala dela, ki bodo najbolj izpričevala umetnost našega časa.

Predsednik ObLO Videm-Krško tov. Stane Nunčič je nato pozdravil umetnike in goste ter odpril razstavo, ki so si jo domačini in vsi drugi ogledali z velikim zanimanjem. Slobodno tolmačenje abstraktnih kipov je seveda sprožilo precej komentarjev, saj gre za novosti, kakršnih doslej v kiparstvu nismo bili vajeni. Gledalci so z različnimi simpatijami ogledovali kipe in jih zelo različno ocenjevali.

Prijetno presenečenje za umetnike in vse druge obiskovalce razstave je bil zaključni koncert Slovenskega oktetra v kostanjeviškem

gradu. Pevci so kiparje iz Francije, Japonske, Indije in drugih dežel dobesedno prevzeli, saj navdušenega ploskanja kar ni hotelo biti konec. Oktet je moral navreči še tri pesmi, a še in še bi ga poslušali.

Letošnji simpozij je za nami; v kostanjeviškem gradu pa nam o njem govoriti nova galerija kipov moderne umetnosti na prostem, ki bo prihodnje leto spet sprejela goste iz različnih držav in kontinentov. Postala bo kraj dragoceneh srečanj umetnikov in ustvarjalcev vseh narodnosti, ras in političnih prepričanj, nam in zanancem pa bo govorila o umetnosti našega stoletja. Tg

Začel bo izhajati DOLENJSKI ZBORNIK

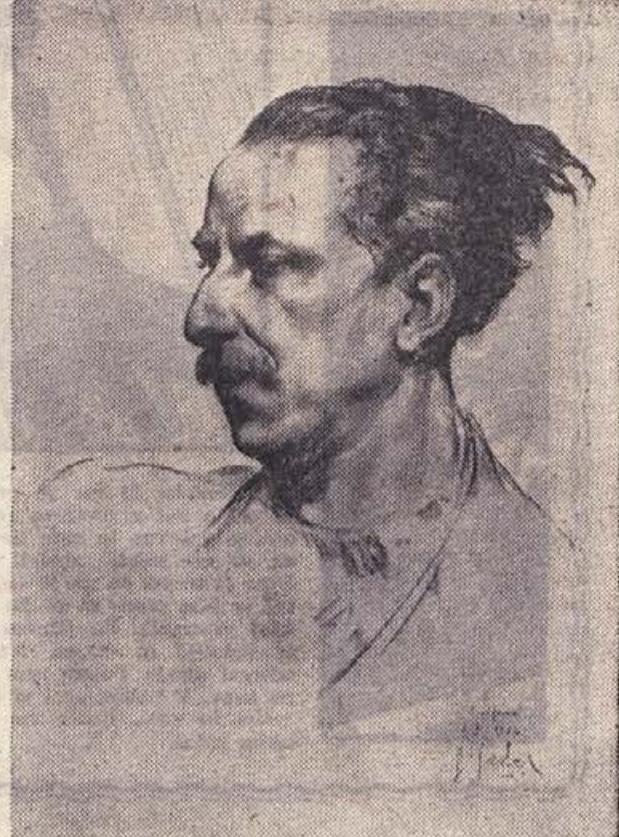
Iz leta v leto dosegajo Dolenjska s Spodnjim Posavjem v Belo krajino večji napredok, hiter razvoj pa prinaša s seboj različne probleme na političnem, kulturnem in prosvetnem področju. Prikaz takih problemov, razprave o njih, objavljanje različnih gospodarskih, zgodovinskih, kulturnoprosvetnih in podob-

ska dolina, Škofja Loka in druga mesta. Založniški svet DOLENJSKE ZALOŽBE v Novem mestu je pred kratkim sklenil, da bo začel izdajati »Dolenjski zbornik«. Gradič za prvo številko je že pripravljeno in bo šlo v kratkem v tiskarno. Letošnji Dolenjski zbornik bo posvečen predvsem 20. obletnici začetka revolucije, objavil bo pa tudi več zanimivih gospodarskih, arheoloških, etnografskih, jezikovnih in slovstvenih razprav.

Izdajanje zbornika, ki je publikacija trajne vrednosti, je združeno z znamenimi finančnimi sredstvi; založba jih namerava delno pokriti z oglasti naših podjetij in ustanov. Obrnila se je na delavske slike in upravne odbore podjetij, da bi podprli z oglasti načrt založbe za izjanje Dolenjskega zbornika.

Zanimivi razstavi v Ribnici

V nedeljo zjutraj bodo v Ribnici na Dolenjskem slovesno odprli slikarsko-kiparsko razstavo v okviru festivalskih prireditev. Razstavljala bosta kipar Janez Bolka in akademski slikar France Mihelič, zraven njiju pa tudi domačin amater Veljko Oražem. Ob 9. uri bodo prav takoj v gradu odprli razstavo fotografiskih del padlega partizana Jožeta Petka, fotoreporterja XIV. divizije.

Med vsemi pobudniki in organizatorji mednarodnega simpozija kiparjev v Jugoslaviji sta bila najprizadovljene kiparja Jakob Savinšek in Janez Lenasi, ki sta lani prinesla zamenjel o taki prireditvi, ko sta se vrnila z simpozijem v Avstriji. Glavni pobudnik za simpozij v Jugoslaviji je bil Jakob Savinšek, žal pa ni dočakal rezultata svojih in naših skupnih priprav. Na simpoziju v Zahodni Nemčiji omahnili v smrt – tako je v petek popoldne med drugim opisala delo in zasluge pokojnega umetnika inž. Vilma Pirkovič, ki je govorila o uspehih letošnjega mednarodnega srečanja kiparjev pri nas. Njegova zasluga je, da smo dosegli pristne in poglavljene odnose med umetniki, med njihovim delom in ljudstvom. Ugled naše domovine v mednarodnem svetu kot dežele, ki omogoča umetnikom popolnoma svobodno ustvarjanje in jim nudi vse pogoje za nemoten ustvarjalni polet, je po letošnjem simpoziju še večji. Gostje in domačini so počastili spomin na pokojnega kiparja Jakoba Savinška z enominstnim molkom, spomnili pa se ga je tudi Slovenski oktet, ko je njemu v čast v petek zvečer zapel Gallusovo pesem »Tako umira pravičnik«.

Na sliki: Božida Jakac — JAKOB SAVINŠEK (sepia, 1956)

AD ACTA v Podbočju

13. avgusta so mladinci iz Podbočja uprizorili komedijo »Ad acta«. Isto je naštudirala učiteljica Marija Sketova. Ceprav so vadili le dober mesec, so se v vlogi dobro vželi. Sprva so nameravali igrati še zadnjo nedeljo v avgustu, toda kmetijska zadruga iz Kostanjevice potrebuje dvorano za hmelj, zato so igrali štirinajst dni prej.

Klub precečanj v ročini je uprizoril obiskalo veliko ljudi. Komedijo so si ogledali tudi nekateri igralci iz Kostanjevice in udeleženci kiparske-

ga simpozija. Gledalci so bili zadovoljni, saj so po štirih letih spet videli na otru domačega igralca, tokrat mlade, ki veliko obetajo.

Z igro nameravajo gostovati v Velikem Podlogu in se kje. Ceprav jim merodajni ljudje niso pomagali (KZ iz Kostanjevice je n.pr. dva dni pred uprizoritvijo hotela zasesti dvorano s hmeljem in so si moralni tudi fotelje izposoditi pri privatnikih), so sklenili, da bodo se igrali in ozivljali kulturno dejavnost v Podbočju. — ef

Občinske skupščine Svobod

KRITIKA RAZMER IN NAVDIH ZA BODOČE DELO

Junijski plenum okrajnega sveta Svobod in PD, ki je uspešno nakazal smernice kulturne politiki v našem okraju, je bil uvod v priprave za letošnje občne zbrane društev in občinske skupščine Svobod in PD.

Upravnim odborom in občinskem svetom, ki so v minulih dveh letih v večini primerov izpolnili svojo naloge, moramo izreči vse priznanje. Množičnost in kvaliteta kulturne dejavnosti Svobod na letošnjih številnih revijah in prireditvah je brez dvoma tudi rezultat organizacijske čvrstosti in vsebinskega poglabljanja teh organov. Ko bodo v tem mesecu in v oktobru analizirali s članstvom in delegati delo v svoji mandatni dobi, bo prav gotovo osnovni zaključek, da je treba začeto delo s prav tako in še večjo vremena kot doslej nadaljevati.

Za vsebinsko in tehnično pripravo občnih zborov in

občinskih skupščin je 2. septembra okrajni svet Svobod sklical konferenco predsednikov občinskih svetov, s katero povzemamo nekaj zaključkov.

Letošnji občni zbori kulturno-prosvetnih društev bodo izvedeni takoj na začetku sezone do 2. oktobra. Izkušnje so namreč pokazale, da so občni zbori koristni le, če so na začetku sezone v obliki razgovora o programu dela. Prepuščanje posameznikom kdaj in kako bo delo steklo, je v preteklosti močno zaviralo delo. Občni zbori sredj sezone so bili največkrat le ugotavljanje, da je že marsikaj zamujeno. Tudi morajo ne samo člani društva, ampak vsi za kulturne probleme zainteresirani sodelovati in odločati o programu dela.

Za občnim zborom bodo voliti za deležate najbolj delevne člane, predvsem take, ki bodo energično postavili pred skupščino širše kulturne probleme in konstruktivno pripomogli k reševanju kulturne problematike svoje komune. V večjih občinah bodo voliti za skupščino do 70 delegatov, v manjših pa do 50. Tako bodo po številu delegatov letošnje skupščine v občini razgovor o programu dela. Prepričanje posameznikom kdaj in kako bo delo steklo, je v preteklosti močno zaviralo delo. Občni zbori sredj sezone so bili največkrat le ugotavljanje, da je že marsikaj zamujeno. Tudi morajo ne samo člani društva, ampak vsi za kulturne probleme zainteresirani sodelovati in odločati o programu dela.

Pred dvema letoma so občinski sveti prvič delegatoma predložili letne programe dela. Te je plenum okrajnega sveta Svobod in Cateških Toplicah ocenil kot pomem-

ben napredek, obenem pa je opozoril na pomanjkljivosti. Lansko leto je bilo napak že manj. Programi, ki jih bodo obravnavali letos, pa se morajo čim bolj približati realnim osnovam in izkoristiti vse moralne in materialne možnosti. Programi in solidna rešitev kadrovskega vprašanja res ne more in ne sme biti samo skrb vodstev kulturnih organizacij, zato upravljeno pripravljamo vso pomoč političnih organizacij.

V teh dneh bodo seje predsedstev občinskih svetov Svobod in upravnih odborov društev. Na njih bodo sodelovali tudi vsi člani okrajnega sveta Svobod in praktično pomagali v pripravah za občne zbrane in skupščine.

Konference predsednikov

se je udeležil tudi Avgust Vižintin, član sekretariata sveta Zvezze Svobod Slovencev.

RESNICA O KRMELJSKEM PREMOGOVNIKU

● »Na maketi, ki vam jo radi pokažejo na drugem koncu uprave, boste videli dolino Hinje v malem.«

● »Kaj je Hinja?«

● »Potok, ki priteče od Šentjanške strani.«

● »Kaj sta pa tisti dve jezeri blizu železniške postaje?«

● »Tam se zbirajo odpadne vode iz separacijskega obrata.«

● Na maketi jezer nisem videl. Tudi nisem vprašal, zakaj ju niso označili. Bolj me je zanimalo, kaj mi bo povedal jamomerec Milan Levstik o rudniških obratih. O čemer je govoril, to je pokazal na maketi.

● »Kar začniva: tule so upravljeni prostori, tale model na drugi strani Hinje pomeni separacijski obrat, tu je žaga, tu opekarna... Premog kopljemo v temelje hribu in tule, kjer smo letos uredili jamo Majcen II. Nad njenim jaškom boste videli »marsovec«. Tako pravimo izvoznu stolpu blizu strojnica.«

● No, tudi »marsovec« ni bilo na maketi, saj so ga zgradili veliko pozneje, kot »dolino Hinje v malem«, pravzaprav šele pred kratkim. Od tu dalje bi lahko začeli novo zgodovino rudnika, vendar se prej pomudimo pri drugih rečeh...«

V upravi krmeljskega rudnika so se zbrali: Vlado Senčar, pomočnik direktorja, Alojz Pirc, predsednik delavskega sveta, Alojz Kostrevc, varnostni tehnik in sekretar osnovne organizacije ZK, Milan Levstik, jamomerec, in Franc Drobnič, obratovodja Jame. Vsak je vedel kaj povedati. Posebno se jim je vtisnilo v spomin leta 1945, ko...

Med vojno je bil rudnik zapuščen in prazen. Kdo bi se zmenil zanj! Tudi 1945, v letu osvoboditve, bi bilo tak...«

V separaciji prečistijo vsak dan po več vagonov premoga

Tedaj je bilo življenje v Krmelu drugačno kot danes. Zaslukha ni bilo. Vse je bilo uničeno in požgano. Opustošeno. Ljudje pa so morali živeti. In tako se je nekoga dne tega leta petnajst delavcev s pričetnim orodjem odpravilo v premogovnik. Začeli so kopati. Drugi so jim prigovarjali, naj odneha. Toda petnajst parov rok ni odnehalo. Sprva so nakopal le toliko, da so lahko preživljali svoje družine. Pa so nakopal vedno več, več kot so potrebovali zase. Pridružili so se jim še drugi. Skupina se je iz dneva v dan večala. Po nekaj mesecih so rudnik že uradno odprli. Prvi vagon krmeljskega premoga so poslali v Novo mesto.

Rudnik se je počasi postavljal na noge. Ni bilo strojev, ni bilo drugih rudniških naprav. Kopali so in vrtali ročno. Več let je teklo delo brez večjih sprememb. Krmeljski rudarji pravijo, da je bil to čas, ko so razmišljali o izboljšavi delovnih pogojev, raziskovali novi ležišča in poskušali za vagona rjavega premoga naj-

sto motornih vozil, najbližje bencinske črpalki pa so v Trebnjem in Sevnici.

Dejavnost so preusmerile tudi strojne delavnice, ki so do lanskega leta delale le za rudnik. V okviru teh bo konec septembra letos so že poslali na trg prve tone premoga: servisna delavnica za Tomosove izdelke. Računajo tudi, da bodo tukaj lahko popravljali stroje kmetijske zadruge Sentjanž-Tržiče, ko se bo njena uprava preselila v Krmelj.

Glavni namen teh »postranskih rudniških dejavnosti« je vsekakor zaposlit domače ljudi doma, saj so si mnogi, ki so se izučili v delavnicah krmeljskega rudnika, poiskali zaslужek drugje, dobršen del teh pa se je zaposlil v Litostroju v Ljubljani.

Beseda o premogu, proizvodnji, tržišču in še marsičem

Ko smo si do zdaj ogledali vlogo rudnika na zunaj, pogejmo še njegovo notranjo dejavnost! Nedvomno drži, da se krmeljski rudarji zavajajo pomembnosti svojega podjetja v dolini Hinje. Zato tudi budno spremljajo dogajanje, ki je premogovnik postavilo v navidezno precej težak položaj. In še nečesa se zavedajo: počasi se stanje izboljšuje...

Ce bili hoteli nekako razčleniti »dogajanje«, ki smo ga omenili zgoraj, bi začeli kar pri premogu in njegovi trgovski mreži. Letni plan krmeljskega premogovnika se približuje 100 tisoč tonam. Tolikšna je tudi zmogljivost delovnega kolektiva, če upoštevamo vse naprave, s katerimi so proizvodnjo močno mehanizirali. Na tržišču pa vsega ne morejo poslati. Vzrok za to je več. Poskušali bi najti samo glavne, ki so na proizvodne razmere najbolj vplivali. — S kaloričnima elektrarnama v Brestanicu in Trbovljah, ki sta bili glavna odjemalca, ima krmeljski premogovnik sklenjeni pogodb o dobavi 80 tisoč ton premoga, od teh naj bi Brestanica vzela 30 tisoč, Trbovlje pa 50 tisoč ton. Po polletni evidenci je Brestanica zelo dober odjemalec (doslej je odvzela 24.190 ton), Trbovlje pa so odpeljale le 10.760 ton, kar je po pogodbi silno malo. Seveda je treba upoštevati, da so lansko zimo hidroelektrarne obravale nepretrgoma in kalorična nerudarska dela.

Letni plan krmeljskega premogovnika se približuje 100 tisoč tonam. Tolikšna je tudi zmogljivost delovnega kolektiva, če upoštevamo vse naprave, s katerimi so proizvodnjo močno mehanizirali. Na tržišču pa vsega ne morejo poslati. Vzrok za to je več. Poskušali bi najti samo glavne, ki so na proizvodne razmere najbolj vplivali. — S kaloričnima elektrarnama v Brestanicu in Trbovljah, ki sta bili glavna odjemalca, ima krmeljski premogovnik sklenjeni pogodb o dobavi 80 tisoč ton premoga, od teh naj bi Brestanica vzela 30 tisoč, Trbovlje pa 50 tisoč ton. Po polletni evidenci je Brestanica zelo dober odjemalec (doslej je odvzela 24.190 ton), Trbovlje pa so odpeljale le 10.760 ton, kar je po pogodbi silno malo. Seveda je treba upoštevati, da so lansko zimo hidroelektrarne obravale nepretrgoma in kalorična nerudarska dela.

mog prodajali kot lignit. Potrebno dovoljenje za to so že dobili, razen tega pa tudi regrese, ki jim bodo omogočili boljši plasman na trgu. I. septembra letos so že poslali na trg prve tone premoga, »krščenega« za lignit, premogovnik pa se je istočasno preimenoval v rudnik lignita.

Ali bo tako bolje, se nekateri sprašujejo. Dokler se razmere v rudniku, ki so se pojavile zgoraj po vedenimi problemi, ne uređijo, morda res ni takoj pričakovati kakih večjih sprememb. Toda uprava rudnika je sklenila to vprašanje čimprej izbrisati z dnevnega reda. Pri prodaji svojega kamnategoriva so predvideli vrsto ugodnosti, med katerimi je prevoz gotovo ena najbolj odločujočih. Ce so hoteli prej poslati na trg večje ali manjše količine premoga na bolj ali manj oddaljena tržišča, so morali plačati za prevoz tone 470 do 1120 dinarjev, zdaj pa le 310 do 740 dinarjev, kar je znatno manj.

Se nekaj!

Ko govorimo o kvalitetah krmeljskega premoga, ki ga bodo zdaj prodajali kot lignit, se nam vsiljuje primerjava med velenjskim lignitom, ki je prej izpodival na trgu krmeljčana, in »novim krmeljskim premogom. Ce vzamemo za osnovno primerjavo kalorično vrednost enega in drugega premoga, vldimo, da ima Krmeljčan v kockah 3150, in v kosih 3300 kalorij, medtem ko ima velenjski lignit v prvi obliki 2000, v drugi pa 2800 kalorij. Ce bi spet primerjal ostanke po gorenju obeh premogov, bi ugotovili, da je teh snovi od tone dogorelega lignita okrog 600 kg, krmeljski premog pa pusti le 450 do 500 kg pepela. Ze spriča tega se bo krmeljski lignit zagotovil nedvomno ugodno mesto na tržišču.

Odmev v kolektivu

Kateri vzroki so navsezadnje pospešili tako hitre spremembe? Naj k prejšnjim prištejemo še naslednje:

■ Zaradi slabega plasma na trgu je premog postal v depojih.

■ Ko so morali zmanjšati letni plan, je bilo delovne sile preveč; morali so kolektiv zmanjšati za 85 delavcev.

■ Ko se vedno ni šlo, so dejavnost poskušali usmeriti nerudarska dela.

V sklopu krmeljskega rudnika je tudi žaga. Tu pripravljajo les za jamske podpornike.

ne skoraj niso prišle na vrsto pri proizvodnji električnega toka. Klub temu se ne zdi razumljivo, da pri dnevnih uporab 1200 ton premoga trboveljska elektrarna ne bi mogla spraviti pod streho še ostalih nekaj več kot 30 ton, ki jih je še dolžna kupiti od Krmeljanov. Izgovarjajo se, da imajo gorivo doma, toda pogodba je pogodba.

Najbrž bi v takem primeru marsikdo prekržil roke in se izgovarjal le na pogodbe. Kolektiv krmeljskega rudnika je poskusil drugače: če ne gredu tone goriva v promet kot rjavci premog, bodo pri isti proizvodnji svoj pre-

vsem pa pospešiti dela v opekarji: toda nova opekarja je ostala le v načrtih.

■ Delavecem navsezadnje ni vseeno, koliko zmanjšanju delovnemu kolektivu, se je storilnost povečala (jamska za 0,23, rudniška za 0,17 zmanjšala pa se je odkopni storilnost – za 0,05); povprečni osebni dohodki enega člena kolektiva so bili lani 21.345 dinarjev, letos pa 18.980 din.

Zadnji podatki, ki jih imajo v kolektivu, že kažejo, kako se stanje izboljšuje. Proizvodni stroški padajo. Kolektiv teži za tem, da ne bi bili večji kot lani in jih ho-

»Marsovec« pravijo rudarji, ko zagledajo izvozni stolp nad jaškom Majcen II.

Probleme rešujejo brez hrupa

Kot je povedal sekretar osnovne organizacije ZK Alojz Kostrevc, si vsi prizadevajo, da bi težave v zvezzi s sedanjim stanjem v krmeljskem premogovniku radi čimprej dobro uredili. Obratni delavski svet, sindikat in osnovna organizacija ZK so se že neštetokrat se stali in proučevali pereče zadeve. To delajo brez vsakega hrupa, tako da se lačko ostala dejavnost normalno razvija.

V septembetu bodo utemeljili svoj sistem nagrajevanja po delu. Pravilnik o delitvi čistega dohodka bo ustavljen na osnovi točkovanja posameznih delovnih mest. Zatrjujejo, da bo prednost novega načina nagrajevanja po delu v tem, ker bo točkovanje upoštevalo res vse faktorje na delovnem mestu.

Razen tega je podjetje dočela decentralizirano. Ekonomske enote in obratni delavski svet, ki so jih v Krmelu izvolili med prvimi podjetji v sevniški občini, so že precej dobro uveljavili. Ko bodo urejene razmere in uveljavljeni pravilniki, o katerih zdaj razpravljajo vse organizacije v podjetju, bodo notranje odnose še bolj razvili.

Naloge teh organov je tudi, dobro obveščati kolektiv o dogajanju v podjetju, za katerega moramo reči, da je bilo vsekoč uspešno. Uprava, upravní organi in organizacije drug drugemu ne skrivajo problemov. O čemer sklepajo, vedo tudi delavci. Razumljivo je, da tudi težave premogovnika in prodaje premoga na trgu razpravljajo brez večjega hrupa, dasi so, kot smo povedali, kolektiv precej prizadele.

Kljub težavam skrb za razvedrilo in izbraževanje

Uvodoma smo povedali, koliko je krmeljski rudnik prispomogel v gradnji mnogih javnih športnih igrišč. Rudarji in drugi članji kolektiva se v prostem času radi

TA PROSTOR SMO ODSTOPILI KOLEKTIVU RUDNIKA KRMELJ

»Kaj me briga šola...«

Ceprav so komune v okraju posvetile precej skrbi obveznim šolam (osemletkam in nižjim šolam), je ostalo vprašanje srednjih in strokovnih šol odprt - Odklanjanje dolžnosti do strokovnega šolstva se nam spričo občutnega pomanjkanja kadrov lahko maščuje že v bližnjih letih.

Z novim zakonom o šolstvu so šole letos postale finančno samostojni zavodi ter se ne vzdržujejo več iz proračunov ljudskih odborov. S tem ukrepom smo skušali šolo bolj približati življenu in potrebam okolja, v katerem deluje. Upravní organi so izgubili administrativne pristojnosti nad šolstvom, vzporedno s tem pa je družba kot celota dobila nove pristojnosti in odgovornosti. Obanje opravlja s pomočjo družbenih organov: šolskih odborov in svetov za šolstvo.

Ker je komuna odslej dolžna zagotoviti samo delovanje obveznega šolstva - osemletk in nižjih šol - je ostalo vprašanje srednjih in strokovnih šol odprt. Po izidu novega zakona smo pričeli razpravljati posebej o obveznem šolstvu in posebej o tem drugem. Vse komune so takoj zagotovile materialno osnovno obveznega šolstva z ustanovitvijo šolskih skladov. Upravní odbori skladov bodo po posebnih pravilnikih delili obveznim šolam sredstva. Zavod za napredok šolstva v Ljubljani je izdal osnutek učnih programov, ki vsebuje pretežni del vsega, kar je potrebno. Osemletke morajo ta osnutek samo prilagoditi svojemu okolju. S tem smo zagotovili enotnost učnih načrtov v republike.

Morda ne bo odveč ugotovitev, da je prilagajanje učnih programov v večjem delu naših osemletk šlo mimo šolskih odborov. Opravili so ga kar »prijetnejši« organi na komunah ali pa prosvetni delavci sami. To je kaj slaba rešitev. Šolski odbor je v novih pogojih zelo pomemben družbeni organ. Osemletka je postala finančno samostojen zavod, vodstvo šole pa je za svoje delovanje v celoti odgovorno samo šolskemu odboru. Sčasoma bo šolski odbor prevzel tudi pristojnost nameščanja šolskih upraviteljev. Kot družbeni organ bo sprem-

ljal potek pouka, ocenjeval kvalitetno, dajal predloge in pobude za izboljšanje. Ker so sredstva šolskih skladov pičla, bodo morali šolski odbori skrbeti tudi za materialno plat šole. Z dobro voljo in s prispevkami iz okoliša bo mogoče opraviti mnogo manjša popravila. Marsikdaj bodo morali priskočiti na pomoč državljanom in tudi gospodarske organizacij iz okoliša. Takšno sodelovanje bo povezovalo šolo in okolje v nerazdružno celoto in prav to je namen novega zakona o šolstvu. Ker je od delovanja šolskih odborov mnogo bolj kot doslej odvisno delovanje šole, moramo poskrbeti za dober kadrovski sestav šolskih odborov. Boljše je, da stari šolski odbor še mesec ali dva po poteku mandata opravlja svoje dolžnosti, kot pa da volimo nove šolske odbore v naglici.

Postopek komun pri srednjem in strokovnem šolstvu je bil na žalost močno drugačen. Ker so dolžne zagotoviti le delovanje obveznega šolstva, so se komune pa tudi okraj preko noči odrekli ustanoviteljskih pravic in dolžnosti za vrsto srednjih in strokovnih šol. S tem problema šolstva te vrste nismo rešili, le birokratsko smo ga prelomili preko kolena. Srednje in strokovno šolstvo je ostalo brez sredstev navzlic temu pa smo zelo skrbno pripravljali učne programe zanj...

Srednje in strokovno šolstvo je zraslo pri nas skozi desetletja kot odraz potreba na našem področju. Vsekakor drži, da je komuna dolžna zagotoviti le delovanje obveznega šolstva, vendar to ne sme pomeniti, da so njene dolžnosti na področju družbenih služb odmrle kar preko noči. Kot skupnost proizvajalcev je še vedno dolžna vsklavljati interes proizvajalcev na vseh področjih. Šolo, v katero je državljan pošiljal svoje otroke in bil vesel pa tudi ponosen na to, da deluje v bližini njegovega

doma, smo s papirnatim aktom postavili izven družbe. »Tu jo imate, kako pa bo delovala, od kod bo dobila sredstva, to ni naša stvar!« Nekako tako je bilo. Vendar niso vsega krive komune. V gospodarskih organizacijah in v zbornicah je čutiti premalo resen odnos do šolstva. Suha ugotovitev: »Kaj nas briga šola, mi imamo dovolj ljudi, saj jih ne potrebujemo več« ima lahko kaj žalostne posledice. Morda ne letos, čez 5 ali 10 let pa gotovo! Spomnimo se samo, koliko težav smo imeli v proizvodnji, ker so nam primanjkovali strokovnjaki! Kako smo jih prosili in snubili, naj pridejo k nam do drugod, in koliko obljubljali! Ne pozabimo, da bomo potrebovali vedno več strokovnjakov. Dala pa nam jih bo samo šola, o kateri trdimo zdaj, da nas ne-briga...

Dva slaba in en dober primer: vajenski šoli v Novem mestu smo dali samo nov, mnogo bolj zvenč naziv, vse drugo pa je ostalo nerešeno. Gospodinjski šoli v Novem mestu pa nismo storili niti toliko. Ceprav je pomembna za naše področje, ki se turistično šele razvija, izjavljajo na gostinskih zbornicah, da bodo vajence še naprej pošiljali v Ljubljano... Gospodinjska šola in Zavod za napredok gospodinjstva bi lahko prerasla v center za napredok gostinstva in gospodinjstva. V sestavu tega centra bi lahko delovala šola, hkrati pa center proučeval dejavnosti na področju gostinstva, turizma in gospodinjstva. Kategorično odklanjanje takšnih oblik najbrž ni umestno. Najbolj je skrbela za strokovno šolstvo Kmetijsko-gozdarska zbornica. Že julija letos je pričela resno razpravljati o tem, kdo bo vzdrževal Srednjo kmetijsko šolo na Grmu, ter vprašanje ugodno rešila.

Toliko o šolstvu v novih pogojih. Malce pozni smo, saj rešujemo vprašanje srednjega in strokovnega šolstva, šele zdaj, ob začetku šolskega leta, ko nam voda teče v grlo. Krivdo za to si delijo komune, zbornice in podjetja. Ne pozabljam: vsaka šola, ki jo imamo, je zrasla kot odraz potrebe. Vprašanje, ali naj živi ali umre, je več kot resno. Prihodnost bo ocenila naše ukrepe, zato temeljiti premislek pač ne bo škodil!

M. J.

Še en izobraževalni klub

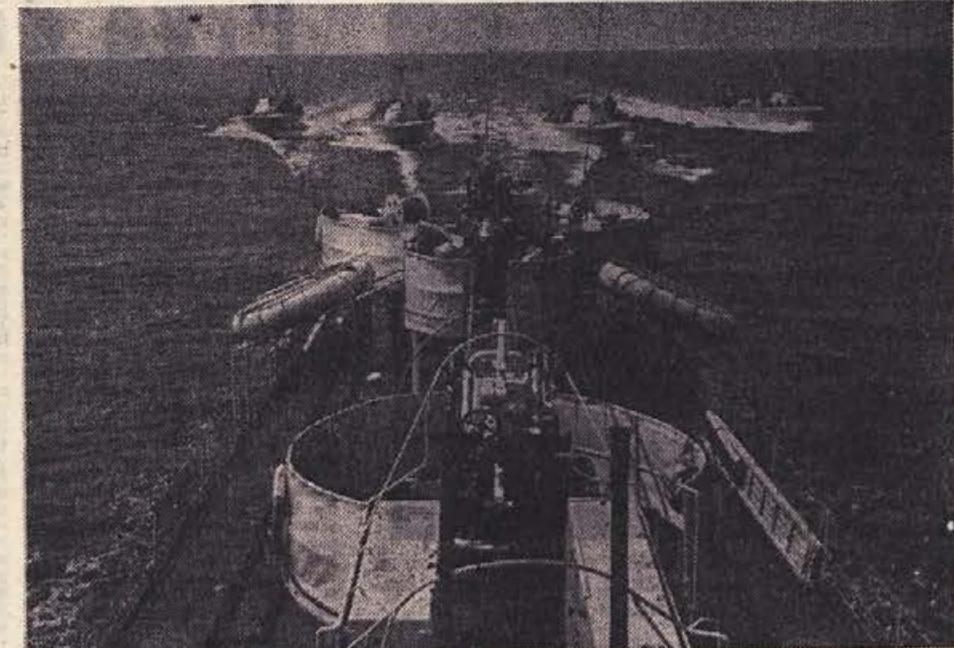
7. avgusta so pri Okrajnem zavodu socialnega zavarovanja v Novem mestu odprli kulturno-izobraževalni klub. Vsak četrtek bodo v njem razpravljali o političnih, gospodarskih in kulturnih vprašanjih, razen tega pa bodo reševali določena strokovna vprašanja s področja zdravstvenega zavarovanja. V lepo opremljenem klubu je nameščen televizor, radijski sprejemnik in magnetofon. Vodstvo se je že povezalo s Prosvetnim servisom, ki bo predavateljem priskrbel študijsko gradivo. Organizacijo spredov in propagando v klubu so prevzel mladinci, zaposleni na OZSZ.

SEVEDA - 13. septembra: ob 19.30 prižiganje kresov v Sevnici, Boštanj, na Studencu, Okiču in Lukovcu. Ob 20.00 slavnostna akademija v sevnškem gasilskem domu.

CETRTEK - 14. septembra: ob 9.00 slavnostna seja občinskega ljudskega odbora; ob 10.00 kmemorativna svečanost pred spomenikom padlih borcem. Pol ure kasneje bodo motorizirane patrule odpeljale vence in šopke cvetja k spomeniku padlih borcem v Boštanj, na Bučko, v Blanco, Krmelj, Loko, Malkovec, k sodišču in gasilskemu domu v Sevnici, na Studencu, Strasberg, v Sentjanž, Tržiče, Zabukovje in Žabjek.

V savski šoli bo ob 11.00 šahovski turnir, pred Partizanovim domom pa strelsko tekmovanje. Popoldne ob 15.00 bo nogometna tekma »Suh debeli« na nogometnem igrišču, pred Partizanovim domom pa odbojkarski turnir. Zvečer ob 19.30 bo kino predstava na sevnškem Glavnem trgu. V vseh prostorih kolodvorske restavracije in na njenem vrtu bo po 11. uri ljudsko ravanje.

Občinski ljudski odbor, SZDL, Zveza borcev in vodstva vseh drugih organizacij ter društev vabi k udeležbi!

10. SEPTEMBER JE DAN JUGOSLOVANSKE VOJNE MORNARICE, praznik pogumnih čuvanje našega sinjega Jadran! Spominjamo se jih in jim pošljamo lepe pozdrave! — Na sliki: pogled s komandnega mosta enega naših rušilcev na skupino torpednih šolov, ki mu sledijo.

»KURIRČEK« spet pride!

PIONIRJI, STARŠI IN VZGOJITELJI!

Kulturni, prosvetni in zgodovinski zavod »Borec« je v maju in juniju izdal dve številki mladinske revije »Kurirček«.

Mladinska revija »Kurirček« si je po prvih dveh številkah pridobila velik krog bralcev in prijateljev. S svojo vsebinjo, iz težkih, slavnih dni naše ljudske revolucije, z dogodki iz današnjih bojev zatiranih ljudstev v svetu in s svojo pestrostjo je navdušila otroke, starše in vzgojitelje. Prinaša jim prijetno

čitivo za dom in šolo. Ceprav je namenjena otrokom od osmega do petnajstega leta, je tudi marsikdo starejši segel po njej. Stevilne pohvale dokazujojo, da je revija opravičila namen in pričakovanja izdajatelja.

V septembru bo izšla nova številka revije »Kurirček«. To bo prva številka novega letnika, ki bo obsegal deset številk. Novi letnik bo bralce razveselil z dvobarvnim tiskom in povečanim obsegom, s pričernimi nagradami za reševalce križank, rebusov, slikovnih ugank in drugimi zanimivostmi. V reviji »Kurirček« bo vsakdo našel kaj zanimivega.

Cena revije bo še naprej 60 dinarjev za izvod, celoletna naročnina je 600 din. Poverjeniki imajo za skupinska naročila 10 odstotkov popusta.

Sole, pionirske organizacije, delovni kolektivi in posamezniki! Mladinska revija »Kurirček« je primerno darilo za vsakega otroka. Zato poskrbite, da bodo vsi otroci imeli naročeno svojo revijo »Kurirček«, ki jih bo vsak mesec razvesila z novo številko. Če hočete imeti celoten letnik revije, jo naročite čimprej na naslov: Uredništvo in uprava revije »Kurirček«, Ljubljana, Trg revolucije 1 ali po telefonu na številko 22-736.

Uredništvo in uprava revije »Kurirček«

Videm-Krško: razprava o lanskih učnih uspehih

Spet so se začeli seminarji in tečaji

Prostorij Zavoda za izobraževanje kadrov in produktivnost dela v Novem mestu so te dni spet oživelji. V torki, 29. avgusta, se je namreč začel prvi seminar v novi sezoni. To je bil seminar za mlade predavatelje in je trajal do 2. septembra. Ta teden se je začel že drugi seminar za sestavo pravilnikov o delitvi čistega dohodka in delitvi osebnih dohodkov v gospodarskih organizacijah. Razen tega se bo ta teden začel še pripravljalni tečaj za sprejem v prvi semestri strojnega in lesnoindustrijskega oddelka pri srednji tehniški šoli.

Vse to bo na začetku sezone. Zavod za izobraževanje kadrov in produktivnost dela pa je že izdelal program za vso sezono. Letos in tudi v prihodnjih je zavod skrbel predvsem za strokovno izobraževanje kadrov v gospodarskih organizacijah, hkrati pa pa proučeval organizacije in produktivnost dela v podjetjih novomeškega okraja. Tako imajo v načrtu 8 seminarjev za upravne organe, 7 seminarjev z področja organizacije in produktivnosti dela za srednji vodilni kader v gospodarskih organizacijah in 6 seminarjev za organe družbenega upravljanja. Razen tega bodo pomagali tovarni celuloze in papirja »Djuro Salaj« v Videm-Kršku pri novi organizaciji podjetja, organizaciji vzdrževanja in še nekaterih spremembah, ki bodo pomagali v večji produktivnosti dela. Prav tako bodo pomagali še belokranjski železolivarni »Belt« in prehranbeni industriji »Belsade« v Črnomlju pri reorganizaciji in povečanju proizvodnih zmogljivosti.

Zavod za izobraževanje kadrov in produktivnost dela v Novem mestu je zabeležil že v minuli sezoni precej uspehov. Na področju strokovnega izobraževanja je izvedel 26 pomembnejših seminarjev in tečajev, ki se jih je udeležilo 976 ljudi. To izobraževanje je zajelo vodilne in strokovne kadre v industriji, kmetijstvu in obrti ter ostale kadre v gospodarstvu in upravnih organih. Na področju družbenoekonomskoga izobraževanja je zavod pripravil 32 seminarjev. Teh se je udeležilo 1.105 ljudi.

Zaradi pomanjkanja strokovnega tehničnega kadra v novomeškem okraju je zavod ustanovil tudi tri oddelke tehničke srednje šole za odrasle: strojne, elektro in lesnoindustrijske stroke. Dalje je prevzel še delo sekcijske izrednih slušateljev Višje komercialne šole v Mariboru. V to šolo se je vpisalo 43 izrednih slušateljev. Razen povezave s šolo jim je zavod nudil tudi pomoč pr: študiju prek raznih tečajev in izpitov na sedežu sekcijske v Novem mestu. Organiziral pa je tudi pripravljalne tečaje za sprejemne izpiti v razne višje šole.

Na področju proučevanja organizacije in produktivnosti dela pa je doslej izvedel tako imenovano makro analizo v sevnški Kopitarni in novomeškem Novolesu.

Z uresničitvijo programa za novo sezono bo zavod zabeležil še večje uspehe, ker je zanimanje za izobraževanje v naših gospodarskih organizacijah čedalje večje.

25. avgusta je zasedel svet za šolstvo, prosveto in kulturo OBLO Videm-Krško. Prosvetni svetovalec Oton Mikulič je prebral poročilo o učnem uspehu v preteklem šolskem letu. V občini je 17 osnovnih šol, 3 otroški vrtci, tehnička srednja šola, vajenska in nižja glasbena šola. Na osnovnih šolah je bilo v 146 oddelkih 4194 otrok, od tega 52 dečkov več kot deklic. Osnovno šolo je z odličnim uspehom izdelalo 722 otrok, s prav dobrim 1056, z dobrim 1420, z zadostnim 273. To je brez slabocenje izdelalo 3471 učencev. Po novem zakonu o osnovnih šolah je z slabinami ocenami napredovalo 357 otrok. Razred jih bo ponavljalo 329.

Na tehniški srednji šoli je izdelalo 190 dijakov, 96 jih ima popravne izpite. Od 72 vpisanih dijakov se je k maturi prijavilo 61 kandidatov, opravilo pa jo je 45. Matura je obsegala domačo nalogo, tehnično, pisemno slovensko nalogo ter ustni izpit.

Vajenska šola je imela prijavljali razred ter tri skupine vajencev in III. letnik. Od 172 vajencev je izpiti opravilo 169. Pouk je trajal tri meseca.

Nižja glasbena šolo je obiskovalo 122 gojenje, ki so razen 12 neocenjenih vse napredovali.

Svet je razpravljal tudi o uvedbi novega učnega načrta v višjih razredih osnovnih šol. Odločil je, naj se v osnovnih šolah poučuje 2 uri tedensko o gospodarstvu v občini, in sicer kot dopolnilni predmet. Program bo izdelal zavod za prosvetno-pedagoško službo občine.

Nadale je zavod sklenil, naj se podružnične šole v Crnici, Gradcu, Serušah in Dolenjski vasi priključijo v pedagoškem pogledu matičnim šolam. D. K.

Sevnica spominu padlih junakov in žrtv za svobodo

Deviči bodo prihodnji teden v sevnški občini praznovati občinski praznik in počastili spomin na vse junake iz revolucionarnih let. Spet bodo pregledali prehodeno pot in ob dosedanjih uspehih ter vsestranskem napredku sklenili dosegati v prihodnje še več. Okvir prireditev ob 9. praznovanju občinskega praznika je takole:

SREDA - 13. septembra: ob 19.30 prižiganje kresov v Sevnici, Boštanj, na Studencu, Okiču in Lukovcu. Ob 20.00 slavnostna akademija v sevnškem gasilskem domu.

CETRTEK - 14. septembra: ob 9.00 slavnostna seja občinskega ljudskega odbora; ob 10.00 kmemorativna svečanost pred spomenikom padlih borcem. Pol ure kasneje bodo motorizirane patrule odpeljale vence in šopke cvetja k spomeniku padlih borcem v Boštanj, na Bučko, v Blanco, Krmelj, Loko, Malkovec, k sodišču in gasilskemu domu v Sevnici, na Studencu, Strasberg, v Sentjanž, Tržiče, Zabukovje in Žabjek.

V savski šoli bo ob 11.00 šahovski turnir, pred Partizanovim domom pa strelsko tekmovanje. Popoldne ob 15.00 bo nogometna tekma »Suh debeli« na nogometnem igrišču, pred Partizanovim domom pa odbojkarski turnir. Zvečer ob 19.30 bo kino predstava na sevnškem Glavnem trgu. V vseh prostorih kolodvorskih restavracij in na njenem vrtu bo po 11. uri ljudsko ravanje.

Občinski l

Stari borce ribniško-notranjskega odreda pred tribuno v Dragi

Slavje v partizanski Dragi

Zbor aktivistov ribniško-notranjskega okrožja, združenega z odkritjem spomenika in s partizanskim srečanjem v Dragi pri Loškem potoku, se je udeležilo okoli tri tisoč ljudi

V prijetni dolini med bogatimi gozdovi pri vasi Dragi so se v nedeljo, 3. septembra, spet srečali stari znanci iz časov NOB: nekdanji aktivisti ribniško-notranjskega odreda, borce terenski delavci in prebivalci teh partizanskih vasnic, med njimi tudi prebivalci sosednje republike Hrvatske iz Cabra in okolice. Zbor aktivistov in partizansko srečanje so v čast 20-letnice vstaje pripravili občinski odbor ZB, občinski odbor SZDL Kočevje ter krajne organizacije v Dragi.

Uvod v slavje je bila uprizorište drame Vasje Ocvirk »Ko bi padli oživelj« v soboto, 2. septembra, zvečer v kulturnem domu v Podpreski. Izvedli so jo člani DPD Svoboda iz Kočevja.

Z zastavami in s transparenti okrašena dolina je

ob novo postavljenem spomeniku v Dragi v nedeljo dopoldne sprejela okoli 3000 ljudi. Med njimi so bili številni aktivisti in borce s tega območja, ljudski poslanci, mladina, gaisici, svojci padlih borcev in žrtvam fašističnega nasilja iz teh krajev. Spomenik je izdelal po načrtih Draga Černiča akademski kipar Stojan Batić. Po odkritju so predstavniki organizacij, društva, kolektivov in svojci padlih položili pred spomenik vence in cvetje.

V kulturnem sporedku sta sodelovala Invalidski pevski zbor iz Ljubljane, ki je pod vodstvom tovariša Mileka zapel več borbenih partizanskih pesmi, ter godba na pihala DPD Svobode iz Kočevja. Zboru in odkritju spomenika je sledilo tovarisko partizansko srečanje v prijetni naravi.

Dva Jubileja

Na današnji dan praznuje 50-letnico inž. Franc Seničar. Ob tej priložnosti mu vsi gozdarski delavci in uslužbenci kakor tudi mnogi družbeno politični delavci iz Spod. Posavja prisno čestitamo!

Inž. Seničar že dvajset let dela v gozdarski stroki, razen tega pa je ves čas vztrajno in pozitivno deloval v mnogih družbeno političnih organizacijah. Njegova prijazna in spodbudna beseda je spremvala njegove sodelavce pri delu in dajala novega poteka. Mnogo gozdnih golčav, zasajenih z mladimi drevesci, je po njegovi zaslubi na novo ozelenelo. Ko hojijo gozdarji po novih nasadih, se spominjajo tovariša Seničarja, ki jih je pri delu vodil in pridobil

Živahno novomeško sejmišče

V ponedeljek zjutraj so kmetje prijetali na sejem 781 prasičev, prodali pa so jih 708. Za 6 in 12 tednov stare so zahtevali od 3.000 do 6.000 din, za tiste 3 do 6 mesecov pa od 6 do 20.000 dinarjev. Goveje živine so prigrali 280 glav, prodali pa 147. Cene: voli od 168 do 190 din za kg (počez: od 125 tisoč do 130 tisoč din); krate: od 75 do 105 din za kg (počez od 70.000 do 90.000 dinarjev); junci in telice: od 170 do 180 din za kg (počez od 40.000 do 70.000 din).

Zadnji mesec je znatno narastel promet z govejo živino, ki se sicer razvija predvsem med kmetovalci, točkat pa je odkupil 20 glav za zakol tudi KZ oz. novomeška Mesarija. Cena prasičev je trdna.

V nedeljo na Partizanski Rog

Planinsko društvo v Novem mestu priredi v nedeljo, dne 10. septembra

Izlet na partizanski Rog

Odhod iz Novega mesta v nedeljo ob 5.40 z rednim avtobusom do Podturna-Podhoste, od tod pa do partizanske bolnišnice v Jelendolu in do Baze 20. Povratek z avtobusom iz Podhoste ali iz Toplice (po želji udeležencev) ob 16.00, prihod v Novo mesto ob 16.40. Prevoz stane v obe smeri 250 din. Prijava posprejma tv. Jodica Turk v poslovni poti Potovnega uradnika Rupena, ki je nastala iz združenja I. in II. osmiletke, imenkar 1457 učencov z 51 učnim močmi. Naraščaja je tako, da so morali odprieti kar vabiljeni!

13. september praznik Straže

Kot vsako leto bodo Stražani tudi letos proslavili 13. september. Ta dan bodo s hišnimi pročelji zaplapale zastave, pred spomenikom padlim v Vavti vasi pa položili vence.

13. septembra se bodo blivi boriči in aktivisti iz Straže in okolice spominjali skupnega odnoda v partizane. Tega dne 1943 se je klicu NOB odzvalo kar 80 odstotkov ljudi. Straško področje je sicer bilo domovine partizanov. O tem pripovedujejo še danes živeče partizanske materje.

Nekaj borbenih Straže bo letošnji krajevni praznik praznovala brez večjih mitingov, zato pa bodo ljudje, ki se bodo ta dan v tem kraju mudili, lahko videli novo asfaltirano cesto od mostu čez Krko v Vavti vasi proti silosu in železniški postaji, ki so jo uredili med dvema praznikoma. Lepšo podobodo dobiva tudi križišče, kjer nameravajo urediti manjši park.

V povojnem obdobju je Straža bistveno spremenila podobo. Ne samo da so odstranjene mnoge ruševine in obnovljeni domovi, kraj postaja industrijsko središče. V prihodnosti bodo tu zgradili še tovarno za televizijska ohišja in obrat lesne galanterije. Razen tega nastaja na tem območju moderno naselje z velikim večstanovanjskim blokom.

Prav je, da ob tej priložnosti spregovorimo tudi o turizmu pod Srobotnikom, saj je v tem predelu krške doline dovolj privlačnih krajev. Straža pa je tudi del vrat v Topliško dolino, ki slovi po termalni vodi, naravnih lepotah in v zadnjem

času tudi po modernem bazenu. Straška turistična sekcija bo morala še veliko delati, preden bo kraj zares privlačen. Zavedati se moramo, da gostišče in nova cesta sama še ne bosta privabila turistov.

Poživitev sekcij SZDL v jesenskih in zimskih mesecih

Na sestankih, ki potekajo te dni s predstavniki krajevnih organizacij SZDL v novomeški Komuni, razpravljajo o jesenski in zimski dejavnosti Socialistične zveze. V raznih krajih so že bila predavanja o programu beograjske konference. Udeležilo se jih je zelo veliko članov SZDL. Ponavdaj so sestanki celo presegli obseg zebra volivcev.

V jesenski in zimski se-

zoni bodo spet oživele sekcijske SZDL. Ustanovili bo še zunanjopolitične sekcijske. Kaže, da je prav beograjska konferenca ljudi privredila do tega, da se bodo bolj zanimali za zunanjopolitična vprašanja. Predvidenih je tudi več predavanj s področja zdravstva, živinoreje in sploh gospodarstva, ki jih bodo pripravili v naslednjih mesecih.

SZDL svetuje in pomaga

Dejavnost Socialistične zveze tudi v poletnih mesecih ni ponehalila. Na posvetovanjih, ki jih je občinski odbor SZDL v Novem mestu sklical za predstavnike krajevnih organizacij SZDL, krajevnih odborov in zastopnike kmetijskih zadruž, so zadnje dni obširno razpravljali o realizaciji družbenega plana, še posebej pa o jesenski setvi in pogodbeni izvodnini. Doslej so bile razširjene seje Socialistične zveze v Mokrem polju, na Ostrogu, v Orehovalci, Sentjerneju in Rojah, Gaberju, Podgradu, na Ratežu, Otočcu in drugje. V glavnem bodo na področju celotne novomeške občine sestanki zaključeni do 14. septembra.

Nabirajte zdravilna zelišča

Cvet: rmano s pečljido 1 cm, rdeče deteljice, bele deteljice.

List: beladone – volče češnje, vinogradniškega lahuha, jetrnika, melise, maline, ozkolistnega trpotca, pekoče koprive.

Rastline: gladišnika, krvavega mlečka, smetlike, grenačnjice, melise, vodne kreše, dobre misli, škržolice, črnobine, zlate rože.

Korenine: arnike, beladone – volče češnje, kompare – bodeče neže, malega divjega Janeža, velikega divjega Janeža, medvedovih tac, trobentice, male norice – male belandone, repica, regrata, srčne moči, pekočih kopriv.

Lubje: češminovih korenin, krahlike.

Plodove: češmina, glogovca, bela glogovca, celega šipka, lučne šipke brez semena, črnega trna, oparnice, jerebice.

Razno: gomolje jesenskega podleska.

Korenine kompare – bodeče neže odkupujemo po 300 din kilogram. Gomolje jesenskega podleska je treba razrezati v debelinu pol centimetra. Navodila in cene dobiti v vaši zadruži ali pa pri GOSAD, skladisče Nova mesto, Sladkova ul. 8.

ObLO Brežice. Pri nadaljnjem delu mu želimo še mnogo uspehov in mu kličemo: »Še na mnoga leta!«

Martin Zupančič

Lovsko zborovanje na Bohorju

Za zaključek planinskega tedna so se na Bohorju zbrali lovci okoliških družin – iz Krškega, Brestanice, s Planine, iz Zagorja pri Planini, Zabukovja in s Senovega. To je bil hkrati prvi zbor lovcev na tem področju. Po zborovanju so streljali na glinaste golobe. Prijavljenih je bilo nad 30 tekmovalcev. Zmagal je Jože Smole, odličen pa je bil tudi Preskar, ki se je zlasti izkazal z dvojnimi streljami.

Rezultati: 1. Jože Smole (Senovo) 50 točk, 2. Ivan Preskar (Krško) 49 in 3. Franc Miklavčič (Brestanica) 40 točk.

A. F.

To in ono z Zdol

Nedavno je bilo na Zdol posvetovanje vseh organizacij in društev, kjer so zastopniki organizacij poročali o uspehlih in načrtih. SZDL je vključila v svojo organizacijo večno prebivalstvo. Delavna pa je bila tudi mlađinska organizacija, RK in prosvetno društvo.

Pretekli mesec je bil na Ravnah množični sestanek organizacij SZDL. Sestanka se je udeležilo 56 članov, ki so razpravljali o organizacijskih vprašanjih, o gradnji ceste Zdole–Ravne–Kostanjev in o ureditvi stranki poti.

Ljudje z Anovec hodijo po vodo v kilometr oddaljenemu izviru, ki se ob deževju močno skali. Nahajališče

vode bi bilo verjetno tudi v vas, potrebne so le raziskave. Vaščani so pripravljeno opraviti vsa težaška dela pri gradnji vodnjaka. Tudi občinski odbor RK bi lahko pomagal s sredstvimi gradnjo vodnjakov.

Trgovina v novem gospodarskem sistemu

Okrajna trgovinska zbornica je 29. avgusta sklicalna posvet direktorjev trgovskih podjetij iz vsega okraja. Udeležba je bila nadvse lepa: kar 35 podjetij je bilo zastopanih. Temeljito so se pogovorili o perspektivnem razvoju svoje stroke in o težavah, ki tarejo trgovino v novem gospodarskem sistemu. Ko so podrobno razčlenili poslovanje v prvem pol-

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Cetrtek, 7. sept.: Mirna Petek, 8. sept.: Sergej Sloboda, 9. sept.: Peter Nedalja, 10. sept.: Dan JVM Poncedeljek, 11. sept.: Milan Torek, 12. sept.: Marija Sreda, 13. sept.: Filip

ČESTITKA

Za 75. rojstni dan čestitamo in želimo naši ljubi mami in starji mami Mariji Fabjan iz Cnoma, da bi še dolgo ostala med nami! — Vsi njeni.

METOGES

GELE ROYALE — MATICNI MLECEK, garantirano znanstveno stabiliziran, proizvod Zavoda za čebelarstvo, dobit v vseh lekarnah. Lekarne, ki preparamata še nimajo, naj ga nabavijo pri »Kemofarmaciji« v Ljubljani.

UGODNO PRODAM hrastovo spalnico, kuhinjsko kredenco z mizo in leseno predstavo. Naslov v upravi II-sta (963-61).

PRODAM motorno kolo »Rumi« — Novo mesto, Prisojna pot 2.

PRODAM ali odam v najem hišo z gospodarskim poslopjem. Marija Kotnik, Korenica 1, Velika Loka.

PRODAM nedograjeno enosobno stanovanje v novi hiši na Grmu. Ponudbe na upravo II-sta pod »Dogovor« (963-61).

HISO ob glavnem cesti, visokobilno, v doblrem stanju, z vsemi gospodarskimi pritiski-nami, primerinimi tudi za obrtniške prostore, ugodno prodam. Informacije dobite v bifeju Vinarske zadruge v Kostanjevici.

PRODAM posestvo in hišo v Jurki vasi — Gerbaja, Jurka vas 18, Straža.

GOSPODINJSKO POMOCNICO 18čne učiteljice k trdilanski družini. Nastop službe takoj. Plača po dogovoru. Lahko je tudi začetnica Naslov: Antica Ogorc, Pisce 12, Brežice.

KUPIM stanovanjsko hišo ali enosobno stanovanje v okolici Novega mesta. Vinko Mršlje, Kranj, Mandeljeva 5.

MELBROSIN — preparat čevljeve prahu v matičnega mlečka (Gelee Royale) garantirano znanstveno stabiliziran, proizvod Meibrocoop (Zavod za čebelarstvo, Kalnik), dobit v vseh lekarnah. Lekarne, ki preparamata še nimajo, naj ga nabavijo pri Kemofarmaciji.

DVOSOBNO komfortno stanovanje v Mariboru zamenjam za enakovredno v Novem mestu. Marija Baković, Maribor, Kočevarjeva 6-II-24.

PREKLICI

Izgubili smo zdravstvene izkaznice št. 282140, 282141, 282142 in jih s tem preklicujemo. Jože, Ana in Terezija Jenič, Dečja vas 17, p. Trebnje.

Izgubila sem zdravstveno izkaznico štev. 306707 in jo s tem preklicujem. Otilija Povše, Dobindol 18, Uršna seča.

Preklicujem zdravstveno izkaznico štev. 274435. Franc Čreček, Vočje Jane 3, Zužemberk.

KINO

BREŽICE: 8. sept.: italijanski barvni film »Pripovedek iz Monte Carla«, 9. sept.: ameriški barvni film »Zvezde«, 10. sept.: francoski barvni film »Till Eulenspiegel«, 12. in 13. sept.: ameriški barvni film »Stariborite«.

CRNOMELJ: 8. in 10. sept.: ameriški barvni film »Ovčar«, 12. in 13. sept.: jugoslovanski film »Vojna«.

KOSTANJEVICA: 10. sept.: ameriški barvni film »Herkules«, 13. sept.: italijanski film »Sironašni, toda lepi«.

METLIKA: 9. in 10. sept.: angleški barvni film »Igralec«, 13.

sept.: ameriški barvni film »Luči varileja«.

NOVO MESTO — KRKA: od 8. do 11. sept.: ameriški barvni film »Cas življenja in čas smrti«, od 12. do 14. sept.: sovjetski barvni film »Carobna vodenica«.

NOVO MESTO — DOM JLA: od 8. do 9. sept.: ameriški barvni film »Mačka na vrsti pločevinski strelci«, od 11. do 13. sept.: jugoslovanski film »Prvi mestni malega mesta«.

SEMELJ: 10. sept.: mehiški film »Ne zanikam svoje preteklosti«.

SEVNICA: 9. in 10. sept.: ameriški film »Mojster za dečka«, 13. sept.: francosko-italijanski film »Moderna devica«.

TREBNJE: 9. in 10. sept.: ameriški barvni film »Poslednji lov«. Predstava v soboto ob 20. uri, v nedeljo ob 14, 16 in 18.30, 13. sept.: jugoslovanski film »Razpoka v raju«. Predstava v soboto ob 20. ur.

VIDEN-KRŠKO: 9. in 10. sept.: ameriški barvni film »Najboljše od vsega«, 13. in 14. sept.: italijanski film »Izzivanje«.

Pretekl teneden so se ponesrečili in iskali pomoci v novo-meski bolnišnici: Marija Uršle, hči kmeta iz Soteske, je padla s kolesa in si poškodovala koleno. Anton Radovan, premogar iz Dol. Kamenc, je padel s kolesa ter si poškodoval glavo in roko. Stefan Pezdircu, kmetu iz Dolenje vase, je v roki eksplodirala stara granata in mu poškodovala obe roki in levo nogo. Marijana Matka, sinca kmeta iz Zbur, je konj brenil v glavo. Metod Lukšič, delavec v Vrhu, si je pri prometni nesreči poškodoval glavo. Stane Bregar, ruder iz Gor. Brezovega, je padel in zlomil nogo. Mileni Gréman, hčerki delavca iz Starega loga, je solska klop padla na noge. Miha Avsec, sin kmeta iz Vipine, je padel z voza in si poškodoval levi glezen.

Pretekl teneden so se ponesrečili in iskali pomoci v novo-meski bolnišnici: Marija Uršle, hči kmeta iz Soteske, je padla s kolesa in si poškodovala koleno. Anton Radovan, premogar iz Dol. Kamenc, je padel s kolesa ter si poškodoval glavo in roko. Stefan Pezdircu, kmetu iz Dolenje vase, je v roki eksplodirala stara granata in mu poškodovala obe roki in levo nogo. Marijana Matka, sinca kmeta iz Zbur, je konj brenil v glavo. Metod Lukšič, delavec v Vrhu, si je pri prometni nesreči poškodoval glavo. Stane Bregar, ruder iz Gor. Brezovega, je padel in zlomil nogo. Mileni Gréman, hčerki delavca iz Starega loga, je solska klop padla na noge. Miha Avsec, sin kmeta iz Vipine, je padel z voza in si poškodoval levi glezen.

Iz brežiške porodnišnice

Pretekl teneden so v brežiški porodnišnici rodile: Jozica Radčič iz Mrtvice — dečka, Ana Pečnik iz Vidma-Krškega — dečka, Rozalija Janez iz Velike vase — dečko.

Pretekl teneden so se ponesrečili in iskali pomoci v novo-meski bolnišnici: Marija Uršle, hči kmeta iz Soteske, je padla s kolesa in si poškodovala koleno. Anton Radovan, premogar iz Dol. Kamenc, je padel s kolesa ter si poškodoval glavo in roko. Stefan Pezdircu, kmetu iz Dolenje vase, je v roki eksplodirala stara granata in mu poškodovala obe roki in levo nogo. Marijana Matka, sinca kmeta iz Zbur, je konj brenil v glavo. Metod Lukšič, delavec v Vrhu, si je pri prometni nesreči poškodoval glavo. Stane Bregar, ruder iz Gor. Brezovega, je padel in zlomil nogo. Mileni Gréman, hčerki delavca iz Starega loga, je solska klop padla na noge. Miha Avsec, sin kmeta iz Vipine, je padel z voza in si poškodoval levi glezen.

Pretekl teneden so se ponesrečili in iskali pomoci v novo-meski bolnišnici: Marija Uršle, hči kmeta iz Soteske, je padla s kolesa in si poškodovala koleno. Anton Radovan, premogar iz Dol. Kamenc, je padel s kolesa ter si poškodoval glavo in roko. Stefan Pezdircu, kmetu iz Dolenje vase, je v roki eksplodirala stara granata in mu poškodovala obe roki in levo nogo. Marijana Matka, sinca kmeta iz Zbur, je konj brenil v glavo. Metod Lukšič, delavec v Vrhu, si je pri prometni nesreči poškodoval glavo. Stane Bregar, ruder iz Gor. Brezovega, je padel in zlomil nogo. Mileni Gréman, hčerki delavca iz Starega loga, je solska klop padla na noge. Miha Avsec, sin kmeta iz Vipine, je padel z voza in si poškodoval levi glezen.

Pretekl teneden so se ponesrečili in iskali pomoci v novo-meski bolnišnici: Marija Uršle, hči kmeta iz Soteske, je padla s kolesa in si poškodovala koleno. Anton Radovan, premogar iz Dol. Kamenc, je padel s kolesa ter si poškodoval glavo in roko. Stefan Pezdircu, kmetu iz Dolenje vase, je v roki eksplodirala stara granata in mu poškodovala obe roki in levo nogo. Marijana Matka, sinca kmeta iz Zbur, je konj brenil v glavo. Metod Lukšič, delavec v Vrhu, si je pri prometni nesreči poškodoval glavo. Stane Bregar, ruder iz Gor. Brezovega, je padel in zlomil nogo. Mileni Gréman, hčerki delavca iz Starega loga, je solska klop padla na noge. Miha Avsec, sin kmeta iz Vipine, je padel z voza in si poškodoval levi glezen.

Pretekl teneden so se ponesrečili in iskali pomoci v novo-meski bolnišnici: Marija Uršle, hči kmeta iz Soteske, je padla s kolesa in si poškodovala koleno. Anton Radovan, premogar iz Dol. Kamenc, je padel s kolesa ter si poškodoval glavo in roko. Stefan Pezdircu, kmetu iz Dolenje vase, je v roki eksplodirala stara granata in mu poškodovala obe roki in levo nogo. Marijana Matka, sinca kmeta iz Zbur, je konj brenil v glavo. Metod Lukšič, delavec v Vrhu, si je pri prometni nesreči poškodoval glavo. Stane Bregar, ruder iz Gor. Brezovega, je padel in zlomil nogo. Mileni Gréman, hčerki delavca iz Starega loga, je solska klop padla na noge. Miha Avsec, sin kmeta iz Vipine, je padel z voza in si poškodoval levi glezen.

Pretekl teneden so se ponesrečili in iskali pomoci v novo-meski bolnišnici: Marija Uršle, hči kmeta iz Soteske, je padla s kolesa in si poškodovala koleno. Anton Radovan, premogar iz Dol. Kamenc, je padel s kolesa ter si poškodoval glavo in roko. Stefan Pezdircu, kmetu iz Dolenje vase, je v roki eksplodirala stara granata in mu poškodovala obe roki in levo nogo. Marijana Matka, sinca kmeta iz Zbur, je konj brenil v glavo. Metod Lukšič, delavec v Vrhu, si je pri prometni nesreči poškodoval glavo. Stane Bregar, ruder iz Gor. Brezovega, je padel in zlomil nogo. Mileni Gréman, hčerki delavca iz Starega loga, je solska klop padla na noge. Miha Avsec, sin kmeta iz Vipine, je padel z voza in si poškodoval levi glezen.

Pretekl teneden so se ponesrečili in iskali pomoci v novo-meski bolnišnici: Marija Uršle, hči kmeta iz Soteske, je padla s kolesa in si poškodovala koleno. Anton Radovan, premogar iz Dol. Kamenc, je padel s kolesa ter si poškodoval glavo in roko. Stefan Pezdircu, kmetu iz Dolenje vase, je v roki eksplodirala stara granata in mu poškodovala obe roki in levo nogo. Marijana Matka, sinca kmeta iz Zbur, je konj brenil v glavo. Metod Lukšič, delavec v Vrhu, si je pri prometni nesreči poškodoval glavo. Stane Bregar, ruder iz Gor. Brezovega, je padel in zlomil nogo. Mileni Gréman, hčerki delavca iz Starega loga, je solska klop padla na noge. Miha Avsec, sin kmeta iz Vipine, je padel z voza in si poškodoval levi glezen.

Pretekl teneden so se ponesrečili in iskali pomoci v novo-meski bolnišnici: Marija Uršle, hči kmeta iz Soteske, je padla s kolesa in si poškodovala koleno. Anton Radovan, premogar iz Dol. Kamenc, je padel s kolesa ter si poškodoval glavo in roko. Stefan Pezdircu, kmetu iz Dolenje vase, je v roki eksplodirala stara granata in mu poškodovala obe roki in levo nogo. Marijana Matka, sinca kmeta iz Zbur, je konj brenil v glavo. Metod Lukšič, delavec v Vrhu, si je pri prometni nesreči poškodoval glavo. Stane Bregar, ruder iz Gor. Brezovega, je padel in zlomil nogo. Mileni Gréman, hčerki delavca iz Starega loga, je solska klop padla na noge. Miha Avsec, sin kmeta iz Vipine, je padel z voza in si poškodoval levi glezen.

Pretekl teneden so se ponesrečili in iskali pomoci v novo-meski bolnišnici: Marija Uršle, hči kmeta iz Soteske, je padla s kolesa in si poškodovala koleno. Anton Radovan, premogar iz Dol. Kamenc, je padel s kolesa ter si poškodoval glavo in roko. Stefan Pezdircu, kmetu iz Dolenje vase, je v roki eksplodirala stara granata in mu poškodovala obe roki in levo nogo. Marijana Matka, sinca kmeta iz Zbur, je konj brenil v glavo. Metod Lukšič, delavec v Vrhu, si je pri prometni nesreči poškodoval glavo. Stane Bregar, ruder iz Gor. Brezovega, je padel in zlomil nogo. Mileni Gréman, hčerki delavca iz Starega loga, je solska klop padla na noge. Miha Avsec, sin kmeta iz Vipine, je padel z voza in si poškodoval levi glezen.

Pretekl teneden so se ponesrečili in iskali pomoci v novo-meski bolnišnici: Marija Uršle, hči kmeta iz Soteske, je padla s kolesa in si poškodovala koleno. Anton Radovan, premogar iz Dol. Kamenc, je padel s kolesa ter si poškodoval glavo in roko. Stefan Pezdircu, kmetu iz Dolenje vase, je v roki eksplodirala stara granata in mu poškodovala obe roki in levo nogo. Marijana Matka, sinca kmeta iz Zbur, je konj brenil v glavo. Metod Lukšič, delavec v Vrhu, si je pri prometni nesreči poškodoval glavo. Stane Bregar, ruder iz Gor. Brezovega, je padel in zlomil nogo. Mileni Gréman, hčerki delavca iz Starega loga, je solska klop padla na noge. Miha Avsec, sin kmeta iz Vipine, je padel z voza in si poškodoval levi glezen.

Pretekl teneden so se ponesrečili in iskali pomoci v novo-meski bolnišnici: Marija Uršle, hči kmeta iz Soteske, je padla s kolesa in si poškodovala koleno. Anton Radovan, premogar iz Dol. Kamenc, je padel s kolesa ter si poškodoval glavo in roko. Stefan Pezdircu, kmetu iz Dolenje vase, je v roki eksplodirala stara granata in mu poškodovala obe roki in levo nogo. Marijana Matka, sinca kmeta iz Zbur, je konj brenil v glavo. Metod Lukšič, delavec v Vrhu, si je pri prometni nesreči poškodoval glavo. Stane Bregar, ruder iz Gor. Brezovega, je padel in zlomil nogo. Mileni Gréman, hčerki delavca iz Starega loga, je solska klop padla na noge. Miha Avsec, sin kmeta iz Vipine, je padel z voza in si poškodoval levi glezen.

Pretekl teneden so se ponesrečili in iskali pomoci v novo-meski bolnišnici: Marija Uršle, hči kmeta iz Soteske, je padla s kolesa in si poškodovala koleno. Anton Radovan, premogar iz Dol. Kamenc, je padel s kolesa ter si poškodoval glavo in roko. Stefan Pezdircu, kmetu iz Dolenje vase, je v roki eksplodirala stara granata in mu poškodovala obe roki in levo nogo. Marijana Matka, sinca kmeta iz Zbur, je konj brenil v glavo. Metod Lukšič, delavec v Vrhu, si je pri prometni nesreči poškodoval glavo. Stane Bregar, ruder iz Gor. Brezovega, je padel in zlomil nogo. Mileni Gréman, hčerki delavca iz Starega loga, je solska klop padla na noge. Miha Avsec, sin kmeta iz Vipine, je padel z voza in si poškodoval levi glezen.

Pretekl teneden so se ponesrečili in iskali pomoci v novo-meski bolnišnici: Marija Uršle, hči kmeta iz Soteske, je padla s kolesa in si poškodovala koleno. Anton Radovan, premogar iz Dol. Kamenc, je padel s kolesa ter si poškodoval glavo in roko. Stefan Pezdircu, kmetu iz Dolenje vase, je v roki eksplodirala stara granata in mu poškodovala obe roki in levo nogo. Marijana Matka, sinca kmeta iz Zbur, je konj brenil v glavo. Metod Lukšič, delavec v Vrhu, si je pri prometni nesreči poškodoval glavo. Stane Bregar, ruder iz Gor. Brezovega, je padel in zlomil nogo. Mileni Gréman, hčerki delavca iz Starega loga, je solska klop padla na noge. Miha Avsec, sin kmeta iz Vipine, je padel z voza in si poškodoval levi glezen.

Pretekl teneden so se ponesrečili in iskali pomoci v novo-meski bolnišnici: Marija Uršle, hči kmeta iz Soteske, je padla s kolesa in si poškodovala koleno. Anton Radovan, premogar iz Dol. Kamenc, je padel s kolesa ter si poškodoval glavo in roko. Stefan Pezdircu, kmetu iz Dolenje vase, je v roki eksplodirala stara granata in mu poškodovala obe roki in levo nogo. Marijana Matka, sinca kmeta iz Zbur, je konj brenil v glavo. Metod Lukšič, delavec v Vrhu, si je pri prom